

שנה ג'
נומער ק"מ
פרשת ראה
תשפ"ב

ברוך המלך

סיום הש"ס
פון דיזל
נחמן נתן
טבו יאד בן
הראש ישיבת
שליט"א
ליל ששי עקב
תשפ"ב

א. שיחות פון דיזל
ראש ישיבת
שליט"א:
פאלאש עטה

א. סעודת מיט'ן ראנש
ישיבת:

פארוואס דארע
איך אשטעתל?

নিয়ুম: BPAY
প্রাক্তিশু ও উৎ^গ
শু গুবন চৰকা

תלמוד תורה היכל הקודש קריית יואל באזוכט בי הראה"
ל נופתלי ליעבעויטש שליט"א תורה שוריינער פון הראה"
מסאטמארא זי"ע

ברנסלב

ויעד אקזען:
מרדכי אינדי, אברהם משה שטראסבער, אברהם הערש וועברמאו,
אברהם יצחק אייזנער, יצחק אל שרגא שארף, שמואל בער שיטעלער

צ'ו באקזען די עונטנילען קרייט ברסלב בלעמל אפונשיקט צ'ו איעיר טרי רופע:
718.387.2691
subscribe@kerenhadfusa.org

צ'ו אודושערטיין אדער אויניצשיין א מעסעדזש צ'ו רעדאקייע
845.379.1161

ברושים אדרע הגהות רופע:
136-Huschke Rd Hurleyville NY 12747
breslevofficeliberty@gmail.com

קול ברסלב: 212.444.9191
חיזוק פאר די אידישע שטוב: 212.444.9169
BRESLEVCENTER.COM

הדלקת הנרות.....
07:23 .....
08:52 .....
מוצאי שבת .....
זמןנים Liberty
פרשת ראה ל' אב תשפ"ב

מנוחה מעריב שופטים ... 08:30

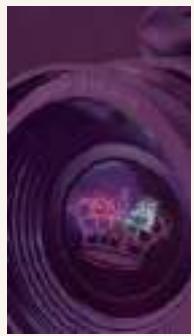
צום פינטל
ביטע נישן
ליינען דעם
ארטיקל!

10

מעשיית פון תפילה
איך שפיר שיין
גוט נאכן בעטן
דעם איבערשטען

18

בילדער אפטילונג
בילדער פון
שמחות אין די
קהילה

39

א בריש
א אוונדעראליכע
מעשה בוי
הגאון רביה חיים
קניבסקי זצ"ל

7

שטעטל נייעם
א ניעס
ארגענעצעאציע
אין שטעהט

15

א ריזע מיט פישל
פאר איך אויפֿן?
ריכטיגן וועג?

32

מייט גרייס פריד טווען מיר א הערציליכן מלעט
פאר א חשובע משפחה אין שטעהט
מו"ה אברהם משה שטראסבער הייז
וזוגתו עלקא תחיה
צ'ו די געבורט פון א אינגל למזל טוב
דער איבערשטער זאל העלפּן זי זאלן זען אסאנ
נחת בי דעם קינד און בי אלע קינדער.

מזל
טוב!

מייט גרייס פריד טווען מיר א הערציליכן מלעט
פאר א חשובע משפחה אין שטעהט
מו"ה נחמן שמואל יאקאבאוויש הייז
וזוגתו אסתר תחיה
צ'ו די געבורט פון א מיזידל למזל טוב
דער איבערשטער זאל העלפּן זי זאלן זען אסאנ
נחת בי דעם קינד און בי אלע קינדער.

מזל
טוב!

בליעו ג' ז'

רעדאָקצִיעַ

ענטפער פון די רעדאָקצִיעַ

דער בילד איז ארגינעל א שווארץ און ווייסער בילד, מיר האבן דאס איבערגעמאכט מיט די הײנטיגע טעכגעלאָגיַע וואס טוט צוגעבן דער ארגינאלער קאָלֵר צו אַלטער בילד.

בִּיגְגַּלְגִּיט קענַת אַיְר זָעַן דִּי גָּאנְצַע בִּילְד

לייט ווי מיר האבן זיך נאָכְעַפְרַעַגְט בַּי אַידָּן וואָס
זענען אויפֿגְעֻנוּאָקְסָן אַין סָאטְמָאָר נָאָך אַין צִיְּטָן
וְאַס דָּעַר סָאטְמָאָר רְבִּי זֶ'עָה אַט גַּעֲלַעַבְט, גַּעַבְן זֶ'עָה
אַיְבָּעָר אַז דָּעַר בִּילְד אַיְזָה וְעַן דָּעַר רְבִּי אַט באָזָאָכְט
אַין בְּנֵי בָּרָק, אַון דָּעַמָּאָלַט אַט עַר זֶ'עָה גַּעַטְרַאָפְּן מִיט
הַרְבָּה וְאוֹזְנָאָר זֶ'עָה פָּוּן בְּנֵי בָּרָק.

פאָזִיטְיוּזָה קָאָמְעַנְטָאָרָן

לכבוד די קריית ברסלְבָּה בלעטל, אַ גְּרוּזִיסְן שְׁכָה
פָּאָר די שִׁינְעָה וְעַכְנְטִילְכָּעָה בלעטל, מיר האבן זֶ'עָה
שְׁטָאָרָק הַנָּאה דָּעַרְפּוֹן יַעֲדָע וְאַךְ עַקְסְטָאָר.

אַיְךְ הַבָּאָג גַּעַטְרַאָפְּט, אַפְּשָׂר קָעַן מַעַן אַנְהִיְּבָן אַן

דאָס בִּילְד אַוְיְפָן דָּעַקְלָה פָּוּן סָאטְמָאָר רְבִּי זֶ'עָה

פָּאָרִיגָּע וְאַךְ הַבָּאָג אַיְךְ בָּאָקוּמָעָן אַיְיָר מַאְגָזָין
בַּיְּמִין טִיר דָּא אַיְן קְרִיתִי יוֹאָל, עַס אַיְזָה בָּאָמוֹת זֶ'עָה
שִׁין, עַס אַיְזָה עַרְשְׁטוּעָה מַאְלָאָךְ בָּאָגָעָגָן מִיקְּ מִיט
אַיְיָר בְּלָעַטְלָה.

אַיְךְ הַבָּאָג אַשְׁלָה וְאַס אַיְךְ הַבָּאָג גְּעוּוֹאָלָט
פָּרִעָגָן: אַוְיְפָן דָּעַקְלָה פָּוּן פְּרַשְׁתָּה עַקְבָּה אַיְזָה עַרְשְׁינוּן
עַפְּעָס גָּאָר אַזְּעַלְטָן לְעַכְטִיגָּה בִּילְד פָּוּן רְבִּי זֶ'לְיָה,
צְוִישָׁן דִּי צְעַנְדְּלִיגָּעָר אַוְן אָפְּשָׂר הַוְּנְדָעָרְטָעָר בִּילְדָעָר
וְאַס אַיְךְ הַבָּאָג שְׁוִין גַּעַזְעָן פָּוּן רְבִּי אַיְךְ דָּעַס
בִּילְד נָאָךְ קִיְּנְמָאָל גַּעַזְעָן בְּעַפְּאָר, עַס אַיְזָה קָלָאָר,
אוֹן אַזְּוִי שִׁין קָאָלִירָט אַוְן לְעַכְטִיגָּה, דָּעַר רְבִּי מִיטָּא
לְעַכְטִיגָּעָה שְׁמִיכָּל, אַ לְעַכְטִיגָּעָה צְוָהָה אַרְוּמְגָעָנוּמָעָן
מִיטָּקִינְדָּעָר, דִּי וּוְעָגָה וְאַזְּוִי דִּי קִינְדָּעָר גַּיְעָן אַנְגָּעָתוֹן
זָעַט עַס נִישְׁטָה אַוְסָה אַיְזָה אַיְן אַיְן בִּילְד וְיַיְדָעָר רְבִּי
אַיְזָה אַרְוּמְגָעָנוּמָעָן מִיטָּתְלִים, אַיְךְ הַבָּאָג אַסְאָךְ
אַרְיִינְגָּעָקוּקָט אַינְעָם בִּילְד אַבְּעָר אַיְךְ קָעַן נִישְׁטָה כָּאָפָּן
וְיַיְדָעָר בִּילְד אַיְזָה.

עַס קָעַן זִין אַז עַס אַיְזָה נָאָר אַחֲלָקָה פָּוּנוּם בִּילְד,
עַס קָעַן זִין אַז אוּבָּה מַעַן זָעַט דָּאָס גָּאנְצַע בִּילְד, קָעַן
מַעַן דָּאָס קָלָאָרָעָר אַיְדָעָנְטִיפִּיצְרָן לִוְיָיט דִּי אַרְוּמְיָיגָעָה
זָאָכָן אַוְן מַעְנְטָשָׁן, וְאַזְּוִי עַס זָאָל נָאָר נִישְׁטָה זִין,
וְוְאָלָט אַיְךְ גְּעוּוֹאָלָט וְוִיסָּן צָוָאָר וְיַיְסָט וְיַיְזָר וְעַן
דָּעַר בִּילְד אַיְזָה.

יִשְׁרָאֵל

ש. ש. א.

וואס איך האב געטראכט:

זה לשונו הקדוש: **בליקוטי מוהר"ן** מברסלב במשלים שלו סימן ד' האיריך בוה מה שייה בעיקבא דמשיחא, ותמצית דבריו בקיצור על פי משל במלך שהלך בדרך ופתאום ירד מטר גדול ממש מבול מים וכל שרי המלוכה נתפورو אחד לאחד, והמלך היה בסכנה גדולה וניצל רק על יידי איש כפרי, כמו כן היה בעיקבתא דמשיחא שייה מבול לא של מים אלא של אפיקורסות, ויכנס לבב הכהרים שבישראל ולא יכולו ליתן עצה, וכל שרי המלוכה נתפورو ולא יתחזק מלכות שמיים אלא עם פשטוי עם שאומרים תהילים בפשיותו.

א. וואס איך אינטערעסאנט אויף דעם שטיקל אלין, וויל ער הייבט און מיט די ווערטער 'בליקוטי מוהר"ן' און ער איך ממישיך 'במשלים' שלו סימן ד', וואס דאס איך די ספר כוכבי אור, די משל ווערט נישט געברענגט און ספר ליקוטי מוהר"ן נאר אין ספר כוכבי אור מיטן גאמען 'מעשה ממטר'.

ב. אינעם זעלבן שטיקל שר'יבט דער סאטמאָר רביע זיל וויטער: וכותב עוד בשיחות הר"ן סימן לה' שהולך ונמשך אפיקורסת גדול בעוננותינו הרבים בעולם, אשר מי שיחזק עצמו באמונה בעיתים הללו, ואמר אף על פי כן שאנו מועל כל מה שהוא מספר זאת כי אף על פי שהוא אומר אף על פי כן מתגברת האפיקורסות והבלבולים, כי הלא דניאל וכיוצא הודיעו מקודם: שקדם שיבא משיח יתבררו ויתלבנו ויצרפו רבים והרשיעו רשעים והמשיכלים יבינו, ואם כן מאחר שהודיעו מקודם שהזה יהיה נסיוון קודם ביאת משיח, היה ראוי שככל אחד ישכל וחוס על עצמו לישאר חזק באמנותו, ולא יהיה עוד שום נסיוון וצירוף כלל מאחר שכבר הודיעו זאת מקודם, אף על פי כן יהיה נסיוון גדול ורבים ירשיעו, אך אף על פי כן אני מודיעו זאת מקודם בשביל אותן המעת הכהרים שיחזקו עצם באמנותן, ובודאי יהיה להם מלחמות גדולות בדעתם למען יהיה להם למשיב נפש והתחזוקות והתחממות יותר כשיראו שכבר דברו מזה מקודם, עיין שם.

וכותב עוד בשיחות הר"ן סימן ר'כ שייה אפיקורסות בעולם כי מלמעלה יבוא אפיקורסית בעולם בשביל נסיוון, והיה מותאנח מאד על זה ואמר:

הלהה ווינקל וואו מיעוט קענען זען יעדע וואך א שטיקל הלהה, צום ביישפיל הלכות שבת, און איזוי וויטער.

א גורייסן שכח נאכמאָל פאר אלעס וואס איך טוט.

ר. ג.

א מלמד באדאנקט זיך

א גורייסן שכח פאר די מערכת פארן האערשטעלן יעדע וואך איז שיענע בלעטל, איך בין זיך ממש מהי', ס'אייז הערליך שיין.

יעדע וואך איז עס געוואָלדייג שיין און ריך, אבער פאראגאנגען וואך איז עס געוווען עפֿעס ספֿעצעיעל שיין. עס אייז מורה'דיג די גאנצע מHALF פון רעדן פון ריבין זיך'ע מסאטמאָר.

איך בין א מלמד און א תלמוד תורה, נאכ'ן זעהן די ניע אפטילונג "הילולא קדיישא" האב איך שיין, וואס נאכ'זאגן פאר מײַנע תלמידים און חדר, ווערטער פון סאטמאָר רביע זיך'ע לויט די שכל פון מוהרא"ש און ראש ישיבה.

חזק ואמצ

ז. ל. מ.

דער פיעערדייג שטיקל וואס ווערט געברענגט און ספר הקדוש וויאָל משה

איך האב נאר שטאָרַק הנאה געהאט וויאָזוי איך האט איזוי שיין געדעקט פון הרוב הקדוש מסאטמאָר זכותו יגן עליינו.

איך וויס נישט צו איך וויסט, עס אייז זיינער אינטערעסאנט ווי דער סאטמאָר רביע זיל ברענגט און ויאָל משה מאמר ישוב ארץ ישראל סימן ק'ג' בשם רבינו הקדוש מוהר"ן מברסלב זכותו יגן עליינו.

איך וועל איך ברענגט דעם היליגן לשון וואס סאטמאָר רביע זכותו יגן עליינו שר'יבט דארט, און דערנאָך צוליגן אפֿאר אינטערעסאנט שטריכן

מער דערין, איך האב אים געזאגט בדרך צחות א ליטוישע כאפ... איך זאג אים: דער רבּי ענדיגט צו דעם שטיקל מיט די ווערטער ערײַן שם' וואס טיטиш קוק דארט אריין... נו ווי קען מען זאגן פאָרְקָעֶרט ווען דער רבּי אלֵין שְׂרִיבֶּט ערײַן שם'...

נאך מער דער רבּי שְׂרִיבֶּט אין די הקדמה פון ספר הקדוש על הגולה: איז עס דריינען זיך אָרוֹם שקרים וצובים וואס מען זאגט נאך אין זיין נאמען, ער בעט דארט ברהנימע מען זאל נישט אַנְגָּעָמָן קיין שם' מײַמְרָא בשמו, נאָר וואס ער האט אלֵין געשריבן בְּדִם לְבָבוֹ אֵין זַיְנָע הַיְלִיגָּע סְפָרִים עַיִּיש

עס בלִיְבֶּט נאָר אַיבָּעֶר צו בעטן דעם אַיְבָּעֶרְשָׁטָן אֵיז מען זאל שׂוֹן זָכָה זַיִן צו ווערטן אוֹיסְגָּאַלְיִיזָט פון דעם גָּלוֹת וואס מִיר גַּעֲפִינְעָן זיך, ווען אַידָּן צוֹוְשִׁין אָנוֹן קעַנְגָּעָן רעדָן אוֹרֶף עַרְלִיכָּע אַידָּן פּוֹנוּנָם פריעַרְדִּיגָּן דָּור אָן קַיִן בּוֹשָׁה דָּעָר אַיְבָּעֶרְשָׁטָר זאל אֲפָהִיטן.

א באַהֲלָטָעָנָע ברְּסָלְבָּעָ חַסִּיד

פֿאַזְּטוּוּעַ קָאַמְעַנְטָאָרָן

לכבוד די חשובע געטְרִיעַע מערצת פון "קרית ברסלבּ בלעטל", יישר כח פאר אַיְעָרָה הערליךע אוֹיסְגָּאַבָּע, מלָא גָּדוֹש מִיטָּעָרְלִיכָּע אָן גַּעַשְׁמָאַקָּעָ חַוָּמָה, בלָאָט נאָר בְּלָאָט, כה יְהִי וְכָה יוֹסִיף.

אַינְעָם אַרְטִיכָּל "דָּעָר סָוד פון פֿעַטָּעָר הַעֲרָשָׁאָס עַשְׁרִוֹת" בְּיַיִם "צָוּם פִּינְטָל" אַפְּטִילְוָגָן שְׂרִיבֶּט דָּעָר שְׂרִיבֶּר בְּתוֹךְ דְּבָרָיו: "וַיְיִלְשַׁטֵּט צְהַעַמְעָן אַוְיסְרָעְכָּעָנָעָן וַיְיִפְּלַל מִצְוֹת עַר הַאֲטָמִיטָגְעָנוּמָעָן פון נַעַל וּוְאַסְעָר אַלְיַינְעָן?" האָב אַיך גַּעַוָּאַלְמָט מִיטְיִילָן אוֹעַס אַיִּז דָּא סְפָר מִיטָּן נַעַמְעָן "שָׁרָאֵל מַלְאִים מִצְוֹת" אַוְיסְגָּעָגָעָן דָּוָרָךְ הַרְּהָהָחִיךְ לעווּ עַה פְּוֹן קָרִית יוֹאָל, וּוְעַר בְּרַעְנָגֶט בְּיַיִדְעָ מִצְוֹת וְאַסְמָעָן טוֹט דָּוְרְכִּין טָאָג, וּוְאַוְיךְ די מִצְוֹת פְּוֹן שְׁבַת אָונָיְם טָבָּב, וַיְיִפְּלַל מִצְוֹת מַעַן אִיז מַקְיָים בְּיַיִדְעָ מִצְוֹה; אַיךְ האָב נִשְׁתַּת דָּעָם סְפָר בְּיַיִדְעָ אַבָּעָר אַיךְ גַּעַדְעָנָק אֵיז מִצְוֹת וְאַסְמָעָן אִיז מַקְיָים בְּיַיִם זִיךְ אַפְּגִּיסְטָן נַעַל וּוְאַסְעָר גַּרְיִיכְטָן אַיִּז דָּאַבָּל-

אוֹי! איך יוכלו לעמוד אנשים מועטים נגד כל העולם.

און ער פֿירַט אוֹסָס: זהה עניין של רוח הקודש שרואה מה הגיע אלינו בעקבא דמשיחא.

דער רבּי זַיְל בְּרַעְנָגֶט דָּא אַרְאָפּ דָּרְיִי שְׂטִיקְלָעַךְ פָּוֹן שִׁיחָות (אֵין אַידִיש שְׁמוּעָס) נִשְׁתְּ קִיְּן תּוֹרָהָס פָּוֹן סְפָר לִיקְוֹטִי מוֹהָרָהָן, נָאָר שִׁיחָות וְאָסָרְבָּן זַיְל האט גַּעֲשָׁרְבָּן, אָוֹן נַאֲכָדָעָם פָּוֹן סְפָר כּוֹכְבִּי אָוֹר וְאָסָרְבָּן שְׁפָעַטְעַרְדִּיגָּע בְּרְסָלְבָּעָ תְּלִימִידִים הַאֲבָן גַּעֲשָׁרְבָּן.

אַיךְ האָב אַבְּיִסְלָמָר אַרְיךְ גַּעֲוָעָן, וְוַיִּיל עַס אֵיז עַפְעָס גַּעֲוָעָן בְּיַיִד מִיר וְאָסָרְבָּן מִיר זַיְעָר וְיַיִגְעָטָן, עַס פְּלָעָגָן אַלְעָמָאל קָוְמָעָן צוֹ מִיר די אַיְדָן מִיטָּעָר בְּרְסָלְבָּעָ קָוְנְטוּסִים, אַיךְ האָב זַיְיִי אַלְעָמָאל אַוְיכְגָּעָנוּמָעָן בְּסֶבֶר פְּנִים יְפּוֹת, וְיַיִל סָטְמָאָרָע אַיְדָן וְאָסָרְבָּן אַז דָּעָר רבּי זַיְל האט גַּעַהָאָט אַשְׁטָאַרְקָע הֻרְצָה צָוָם בְּרְסָלְבָּן רְבִּין.

יעַצְטַל לְעַצְטָעָנָס האָב אַיךְ גַּעַהָאָט מִיטָּמִין בְּחוֹרְלִיל, דְּעַרְצִילְלָט עַר מִיר אֵיז דָי בְּרְסָלְבָּעָ זַעֲנָעָן גַּעֲוָעָן דָא בְּיַיִד אָונְזָה מִיטָּזִיעָר סְפָרִים, עַר האָט גַּעֲשָׁרְבָּן אַוְיכְגָּעָט זַיְיִי אָונְצִירִיסְן דִּי סְפָרִים רַחְמָנָא לְצָלָן, עַס האָט מִיר זַיְעָר וְיַיִגְעָטָן, אַיךְ האָב גַּעֲשָׁרְבָּן אַוְיכְגָּעָט אַיִּם: וְיַיִל הָאָסְטָו דָאָס גַּעַלְעָרְנָטָו? וְיַיִל קוּמָט דָאָס אַיךְ זַיְל זַיְל צְוָרִיסְן אַסְפָּרָה? עַר האָט זַיְקָדְעָרָאָקָן, עַר האָט זַיְקָאַגְּגָהָוִיכְבָּן צוֹ פְּאָרְעָנְפָּעָרָן אֵז דָעָר מַנְהָל אַיִּין יִשְׁבָּה הָאָט זַיְעָר גַּעַרְעָדְטָקָעָגָן בְּרָסְלָבָּה, נָאָר מַעְרָ, דָעָר מַנְהָל הָאָט גַּעַזְעָגָט אַיִּין אַדְרָשָׁה פָּאָר דִּי בְּחוֹרִים אַז עַר אַלְיִינְסָן אַסְפָּרָה? עַר האָט זַיְקָדְעָרָאָקָן, פָּוֹן רְבִּין זַיְל אֵז מעַן טָאָר נִשְׁתְּטָא אַרְיִינְקָוָקוָן אֵיז דָי בְּרְסָלְבָּעָ סְפָרִים, עַס האָט מִיר זַיְעָר פָּאָרְדָּרָאָסָן, אַיךְ האָב אַוְיסְגָּעָנוּמָעָן סְפָר וַיְאָלָמָשָׁה פָּוֹן שָׁאָנָקָן אָוֹן גַּעַוָּיְזָן מִין זָוָן דָעָם אַוְיבָּעְנְדָרְמָאַנְטָע שְׂטִיקָל.

אַיךְ זַאג אִים: קוק אַרְיִין אֵין דָעָם אַיִּין קָלִינְגָּעָם שְׂטִיקָל, קוק וְיַיִל דָעָר רבּי בְּרַעְנָגֶט שְׂטִיקְלָעַךְ פָּוֹן בְּרְסָלְבָּעָ שְׂטִיקָל דָרְיִי בְּאַזְוֹנְדָעָרָע שְׂטִיקְלָעַךְ פָּוֹן בְּרְסָלְבָּעָ סְפָרִים, וְיַיִל אַזְוִי קָעָן זַיִן אֵיז מעַן זַאל זַאגְנָאָז דָעָר רבּי אַיִּז גַּעֲוָעָן קָעָגָן לְעַרְנָעָן בְּרְסָלְבָּעָ סְפָרִים, הַיאָאָךְ יִכְלֵל הַחִי לְהַכְּחִיש אֶת הַחִי וְיַיִל אַזְוִי קָעָן מעַן זַאגְנָאָז זַאל זַאגְנָאָז אַוְיכְגָּעָט גַּעַרְעָנָגָט שְׂוֹאָרָץ אַוְיךְ וְוַיִּסְאָס אַרְבִּינְסָס סְפָר? אַיךְ בִּין נָאָר אַרְיִין

אידישע קינדער האבן זיינער אסאך צרות, און מיר
קענען דאס אוועק נגעמען מיט אונזערע תפילהות.

... קומט צו מיר צו א אינגעראמאן און הייבט אן
ווײַגָּעַן, און זאגט מיר איז מען האט איזיגעפונגנע
או זיין וויב תחיה האט נבעבר דיביטער מחלה
ליען; מיר קענען ארי געבן אַרְפָּאַה שלימה, און מיר
דאָרְפָּאַן זיין געזונטן; מיר דאָרְפָּאַן טעההען מיטן
אייבערשטן: "רבונו של עולם, האב רחמנות אויף
דיינע קינדערלעך; וויפיל אידן ליגן אין שפיטאל מיט
ביטערע מחלות, וויפיל אידן מוטשען זיך צו קענען
ברענגן פונסעה; היליגע באשענפער, האב רחמנות
אויף אלע אידן און ליאז אונז אויס פון גלוות; שיק אונז
שווין משיח צדקינו".

דער רבִּי זאגט (לקוטי מורה"ן חלק א', סימן כד)
אויף דעם וואס חז"ל דרש'עגען (פסחים קיט). אויפן
פסוק (תהלים ד, א): "שִׁיר מִזְמָר לְמִנְצָח - זָפָרֶז לְמֵי
שְׁפְנַצְחִין אֹתוֹ וְשָׁמֶחֶת", כי פְּשָׁפְּרֶבֶר לְפִנֵּי הָקָדָשָׁ
ברוך הוא ומפרש שיחתו בטענות ובקשות, רצחה
לנצח את הקדוש ברוך הוא כביבאול, והשם יתברך
יש לו תענוג מזה, על כן שולח לו דבריים שיזכלל
לנצח אותו כביבאול, כדי לקבל התענוג, כי בלא זה
בזקאי לא היה אפשר לבשר וקדם לצאצח את הקדוש
ברוך הוא, אך השם יתברך עצמו שולח ומזמן לו
דבריים וטענות לנצח אותו, דער אייבערשטער
האט ליב ווען מען טעההעט זיך מיט אים און מען
אויז אים מנצח, און דער אייבערשטער שיקט אריין
גוטע ווערטער פארן מענטש וואס ער זאל קענען
טעההען מיט אים.

ווײַגָּעַן ציטירן דעם תורה פון א בריוו פונעם
סדר אין די בריוו, צום ביישפיל, אין א בריוו מוצאי
שבת געציילטע שעה פארן אנהיבן סליהות:

מיר גיינע שווין באָלְד זאגן סליהות בי החוץ
הליילא, דאָרְפָּאַן מיר געדענקען וואס דער רבִּי
זאגט (שיותה הר"ן, סימן ע): "היתכן מיר לאזן דעם
אייבערשטן מאָן גזירות אויף איידישע קינדער, ווען
מיר וואַלְטָן מעַר גזירות פאר איידישע קינדער,
וואַלְטָן אלע גזירות בטַל געווארן"; מען דארף בעטן
דעם אייבערשטן סיי פאר זיך און סיי פאר אלע
אידן, מען דארף טעההען מיטן אייבערשטן ער זאל

דיידשייטס, וואס דאס געבט א שטארקע שטופ
אנהייב טאג צו זיין בשמהה במשכין טאג איז מען
הויבט אן דעם טאג מיט איזופיל מצוות, בלוייז ביימ
אויפשטיין אליאנס.

* * *

באים "היכל הקודש נייעס" אפטילונג ברענגן
איך א נייעס אונטערן קעפל "גאב"ד ירושלים
טענה'ט זיך אויס מיטן אייבערשטן, איבער די
"מעשה פון תפילה" פונעם גאב"ד ירושלים זצ"ל
או ער איז געליבן מיט די באָרד און פאות קטש
ער איז דורך די שוערע באָהאנדונגגען קעג יענע
מחלה לא עליינו, וואס אײַנע פון די תוכאות דערפּון
איז איז די האָר פֿאלט לא עליינו אַרְסִיס.

קודם כל איז כדאי אנטומערקן איז דער אויסדרוק
און דער מושג "טענה'עט זיך אויס מיטן אייבערשטן"
- קומט פון א תורה אין לקוטי מורה"ן, אין חלק א'
סימן כד, וואו דער רבִּי זאגט איז ווען א מענטש
רעדט צום אייבערשטן מיט טענות און בקשות, דאס
הייסט ער וויל כביבול מנצח זיין דעם אייבערשטן,
האט דער אייבערשטער א פֿאָרגענונג פון דעם און
ער ליגט אים ארין ווערטער אין מוויל ער זאל אים
קענען מנצח זיין כביבול, וויל דער אייבערשטער
האט תענוג פון דעם, עיין שם.

מיר וועלן ציטירן דעם תורה פון א בריוו פונעם
ראש ישיבה שליט"א, ווי איז דער ראש ישיבה
שמועסט דאס איז שין אויס:

דער רבִּי האט געוזאגט (שיותה הר"ן, סימן ע):
"היתכן מיר לאזן דעם אייבערשטן מאָן גזירות אויף
אידן, וויל וועלן א מענטש רעדט זיך אויס זיין הארץ
פֿאָרְן אייבערשטן לאזט דער אייבערשטער אלעס
אַפְּ כְּבִיכּוֹל, און הערט אויס דעם מענטש, און ער
מאכט נישט קיין גזירות אויף דער וועלט".

א פֿחד פון א ואָרט; א מענטש האט א כה
אַפְּצָוּהָאַלְטָן אלע גזירות וואס קומען אויף דער
וועלט. דערפאר לאָמֵיר אנהיבן פֿאָלְגָּן דעם רבִּין
און מאָן החבודות, ואָרט נישט ווען דו וועסְט
האָבן גאנצְעַשׂ שעַה, נאר כאָפְּ יעַצְטָא אַרְסִיס אַוְאָרט,
אַקְרָעָץ; בעט פֿאָר דִּיר אָון בעט פֿאָר אלע אַיְדִישָׁ
קִינְדָּעָה. מען דארף אַסָּאָך בעטן פֿאָר אַידָּן, וויל

פארן קינד.

דער קינד האט דאס געהערט און נישט צופיל קאמענטירט דערוווי, אבער נאך א שטיק צייט האט ער אויסגעבראכן אין א ביטערן געווין, ער האט געצאגט פאר זינגעעלטערן מיט זארג: "אזו די האר פון מיין קאפ וועט אויספסאַלן זאָרג איך זיך נישט איזו, עס גייט מיר נישט אן, אבער ווי איזו וויל איך וויטער קענען אַנגערופן ווערַן מיטַן טיטַל אַידיש קינד' אָן קיַין פֿאָות...?" האט דער קינד גיאמאָרט, און וויפיל מען האט פרובירט אים צו באָראָיגן - האט זיך עס נישט אַינְגַּעֲבָן, דער קינד איז פֿאָרַעְקַשְׁטַן, ער וויל בליבַּן מיט זיין צלַם אלקִים, מיט זיין אַידְישׁ צוֹרָה, ביַז ער האט זיך דערמאָנט פון אָן עַצְמָה ווּס ווּט אַים הַעֲלֵפָן אָן זײַן קְלָעָם.

"דער קינד", געבעט איבער דער טאטע פֿאָר הָגָאָן רְבִי חִיִּים: "פּוֹן יַעֲנַע מִינּוֹת ווּס ער האט געהערט ווּס עס גִּיט אַירְבְּעָרְגִּין אַוְיף אַים האט ער אַנְגַּעְהַוְּבָן צוֹ בְּעַטְן דָּעַם אַיְבְּרָעְשָׁטָן, רְחַמְנוֹת־דִּיגְעָר גַּעֲבָעָטָן 'הַיְלִיגָּעָר' באַשְׁעָפָעָר, רְחַמְנוֹת־דִּיגְעָר באַשְׁעָפָעָר, אַיך בֵּין זַיכְעָר אָז אלְעָס ווּס דָו טוֹסֶט מִיטַּמֵּר - אַיז פָּאָר מֵיָּן גּוֹטָס, אַיך בֵּין זַיכְעָר אָז דָעַם, קִינְעָר האט נִשְׁתָּאָזְוִי רְחַמְנוֹת אַוְיף מִיר - וּוֹי דָו הַיְלִיגָּעָר באַשְׁעָפָעָר, אַזְוִי האט מעַן מִיר גַּעֲלָרְנָט אָין חָדָר, דָּרְבָּעָר בֵּין אַיך מְקַבֵּל באַהֲבָה דִּי מְחַלָּה ווּס דָו האָסְט מִיר גַּעֲבָעָטָן אָון אַיך בֵּין גְּרִיטִית אַרְבְּעָצָגִין דִּי טְרִיטְמָעָנְטָס, ווּלְיָאָז בֵּין פְּאַרְזִיכְעָרְט אָין דִּיר אָז דָו ווּסֶט מִיר נִשְׁתָּאָזְוִן, דָו ווּסֶט זַיְן מִיטַּמֵּר, דָו ווּסֶט מִיר באַגְּלִיטָן דָוּרְכָאָוס אָון הַיְתָן אַוְיף מִיר. אַיך בֵּין גְּרִיטִית מִיְּנָעָה האָר זַאלְאָן אוּסְפָּאָלְן צַוְּלִיב דִּי באַהֲנְדְּלוֹנְגָּעָן, אַפְּיָלוֹ אַיך ווּלְזַיְשְׁ שַׁעַמְעַן מִיטַּמֵּר אַוְיסְקָוָק, אַיך בֵּין גְּרִיטִית אַוְיף דָעַם, אַבעָר - - - דִּי פִּאָות? הַיְלִיגָּעָר באַשְׁעָפָעָר, האט דָאַס קִינְד גַּעֲבָוקְהָט מִיטַּא בִּיטָעָר גְּעוּוֹיָן, וּוֹי אַזְוִי קַעַן אַיך מוֹתוֹר זַיְן אַוְיף דָעַם?!" דָאַס אַיז דִּאָך דִּי צוֹרָה פּוֹן אָיך, אַיך בעַט זַיְבִּי דִּיר, טָاطָע זִיסְעָר, טָاطָע אַיך הַימָּל, הַעַלְפָּה אַז מֵיָּן פִּאָות זַאלְאָן נִשְׁתָּאָזְוִן אַרְזִיכְעָלְן! אַפְּיָלוֹ אַיך גַּיְיָ דָוְרָק דִּי באַהֲנְדְּלוֹנְגָּעָן זַאלְאָן מֵיָּן פִּאָות נִשְׁתָּאָזְוִן אַרְזִיכְעָלְן, אַזְוִי האט דָעַר קִינְד גַּעֲבָעָטָן דָעַם אַיְבְּרָעְשָׁטָן אָון מִיר עַלְטָעָרָן זַעַנְעָן גַּעַשְׁטָאָנָעָן אָין דִּי זַיְט אָון מִיטַּגְוַיְינְטָן".

רְחַמְנוֹת האָבָן אוּפִיך זַיְנַע קִינְדָעָר. וּוּפִיל אַידָן לִיְדָן נַעֲבָעָר בִּיטָעָר מְחַלּוֹת, וּוּפִיל אַידְישָׁע פֿאָרְפְּלָקְעָר וּוּאָרטָן אוּפִיך זַיְעַר שִׂידָך, וּוּפִיל בְּחוֹרִים אָון מִידְלָעָר מִיר קַעַנְעָן הַעֲלֵפָן אָלָע אַידָן דָוְרָכָעָם וּוּס מִיר וּוּלְן מַתְּפָלְזִין פֿאָר זַיִן.

וּוֹי אַוְיך בְּרָעְנְגָט דָעַר רָאַשׁ יִשְׁבָה שְׁלִיטָה אָסְדָר אַיְן דִּי בְּרִיוֹן אָז אַבְּחָור דָאָרָך זַיְק טֻעַנְהָעָן מִיטַּן אַיְבְּרָעְשָׁטָן ער זַאל אַס בְּרָעְנְגָעָן זַיִן שִׂידָך.

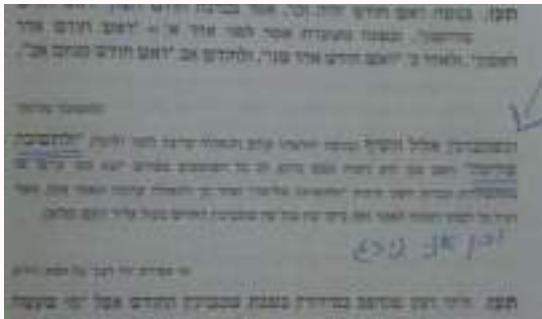
אַזְוִי אַוְיך ווּעָרְטָה דָאַס דָעְרָמָאנְט אַין שְׁבָה הַרְּגָן (סִימְנִים יְ-יָא), אַין שְׁחִיחָה הַרְּגָן סִימְנִס סָח, וּוּדָעַ רְבִי זָאָגָט: שְׁפֵל אַדְם יְדַבֵּר וְשִׁיחָ בֵּין קָוָנוֹ, וְיִשְׁבַּע עַצְמָוֹ הַיְּטָבָּה מָה הַוָּשָׁה בְּעַולְםָ הַזָּה. וְיַרְחָם עַל עַצְמָוֹ וְיִפְרַשׁ בְּפִיו בַּתְּחִנְגִּים וּפְקִיסִּים לְקַבֵּשׁ וְלַתְּחַפֵּן מַלְפְּנֵי יִתְּבְּרָה שִׁיצְפָּהוּ בַּרְּחַמְמִוּי הַמְּרוּבִּים לְהַתְּקַרְבָּה לְעַבְּדָתָה יִתְּבָרָה, וְיִשְׁתַּדְלֵל לְהַמְּצִיא לוֹ טֻעַנְוֹת וּבְקָשׁוֹת עַל זה. וְעַבְּנֵי שִׁיחָה זוֹ בְּיַהְיָה בְּלִשְׁׁוֹן שְׁמַדְבְּרִים בְּבוֹ", אַזְוִי אַיְיך בְּרָעְנְגָט רָבִי נָתָן אַין חַיִּים מוֹהָרָן (סִימְנִי קָנָא): "זַאֲן בְּמַזְאָיִי יוֹם כְּפֹור אָמָר רְבָנוֹ זְכָרוֹנוֹ לְבָרְכָה שְׁבָאָותָה יוֹם-כְּפֹור רְצָחָה לְפָעַל דָּבָר אֶצְל הַשָּׁם יִתְּבָרָה וּבְרִי וְהָיו לוֹ כִּפְרָה טֻעַנְוֹת עַל זה שָׁאַלְוָה הָיו נְכַתְּבִּים הַזָּה נְכַתְּבִּים כִּפְרָה בָּזָה [גְּלִילּוֹת]", וְעוֹד.

עַל כָּל פְּנִים, האָב אַיך זַיְק דָעְרָמָאנְט פּוֹן אַמְעָשָׁה ווּאָס האָט זַיְק אַפְּגָעָשְׁפִּילְטָי מִיטַּעַלְכִּיעַ יָאַר צְוִירָק אַבְּיָרָד דָעַם זְעַלְבָּן עֲנֵין, ווּאָס לְעַרְבָּט אָונָז דִּי גְּרוֹיסָע כְּחַתְּפִילָה אַין סִי וּוּלְכָעָ אַוְשְׁטָעָנְדוֹן.

אַזְוִי דָעְצִיְילָט דָעַר באַקָּאנְטָעָר גָּאוֹן אַונְ מגִיד, הַרְּהָ"ג רְ' יְצָחָק זְלִיבָעָרְשָׁטִין שְׁלִיטָה אָ, אַין אַיְנוֹעָ פּוֹן דִּי טָעָג פּוֹן סּוֹף יָאַר תְּשָׁסָא אַיז גַּעֲקָומָעָן אַ אַינְגָעָרְמָאָן צָוָם שְׁטוּב פּוֹן זַיִן שְׁוֹאָגָעָר להַבְּחָלָחָה הַרְּהָ"ג רְ' חִיִּים קְנִיבְּסָק זְצָל אַין אַבְּגָלִיטְיָוָג פּוֹן אַ זְבָּן יְעָרִיג אַגְּגָעָלָע, אָון האָט דָעְצִיְילָט פָּאַר הָגָאָן רְ' חִיִּים דָאַס פָּאַלְגָּנְדָעָ:

דָעַר קִינְד ווּס גִּיט שְׁוֹן אַין חָדָר אַיך לֹא עַלְבָּן קָרָאנְק גַּעֲוָאָרָן מִיטַּדְיָה בִּיטָעָר מְחַלָּה, בֵּי אַגְּוּוּסָע שְׁטָאָפָל, ווּעַן עַס אַיז שְׁוֹן גַּעֲוָעָן קָלָאָר אוֹ דָאַס קִינְד ווּס דָאָרָך אַנְהָוּבָן דָוְרָכִיָּין באַהֲנְדְּלוֹנְגָּעָן פָּאַר דִּי מְחַלָּה ווּס וּעַט בְּרָעְנְגָעָן אוֹ זַיִן האָר זַאל אַרְזִיכְעָלְן - האָבָן דִּי עַלְטָעָרָן דָאַס אַיְבְּרָעְגָּעָבָן

האט מיר געשיקט פון זיין ספר "דרכי חיים ושלום" מנהיגים פון הייליגן מונקאטשער רב זכותו יגן עליינו, וואו דער ראש ישיבה האט אנטגעציינט "וכן אני נהוג", ביגעליגט איז דער בילד.

אגב, מען זעט איז דער הייליגער מונקאטשער רב זכותו יגן עליינו האט געהאט א שטאַרְקָע געפֿיל אין הייליגן רבין און זיינע ספרים, אוזו ווי מען זעט איז ער הויבט און זיין חיבור "דברי תורה" מיט'ן נאכברענונג אַשטִיכְל פון שיחות הר'ן.

* * *

עס איז צום באואנדערן ווי אוזו די מערכת האט פארשאפט איזה הערליךער בילד פון הרה'ק דער רב זכותו יגן עליינו מסטמאָר, נאר זעט זיך אויס בדרכ שאדם רוצחה לילך מוליכין אותו, דער ראש ישיבה שליט'א האלט דאָר איז איז רעדן און ארײַנְבָּאָקָן איז אונז און איז אונזערע קינדער או אידישקייט איז שיין, תורה וממצוות איז זיס, צדיקים זענען פריליך, די ערליךע איזן האבן אַלעְבָּן, אוזו ווי דער ראש ישיבה האט אַרְוֹנוּגָרְעָדָט אַיבְּרָע דעם נושא ביי די באטע דעם פֿאַרגֿאַנְגֿעָנָעָם פֿרִיעְטָאָג צו נאכטס, אויסטייטשנדיג דעם פֿסּוּק (דברים, יב): "יעתָה יְשָׂרֵאֵל מָה ה' אֱלֹהִיךְ שָׁאֵל מִעְמָךְ, כִּי אִם לִרְאָה", און די מאמר חז"ל אויף דעם (ברכות לא): "לִגְבַּי מָשָׁה מִלְּתָא זֶוטְרָתָא הִיא", לויין חסידישן טיטיש איזן ספר הקודש דגל מהנה אפרים, עי"ש, און אוזי אויך בי מולה מלכה: ממילא הײַנוּ דאהני לי צו פֿאַרשָׁאָפָּן אַזְּאָ לִיכְטִיגְעַ פֿרִילְיכְעַ לִיבְלִיכְעַ בילד, ודוק"ק.

איך האב נאר געוואַלט צוֹלִיגַן עטְלִיכְעַ צִיטָאָטָן אַיבְּרָע'ן רבין זכותו יגן עליינו מסטמער, וואס דער

און יעוץ, צייגט דער טاطע פֿאַר הגאון רב' ח'ים, די געוואַלְדִּיגַע נס האט פֿאַסְּרִיט, "איך האב געבענְגַּט דאס קִינְד אִים צַו ווַיּוֹזֵן פֿאַרְצָן רב, דער רב זאל זען די ואָונְדְּעָר וואס דער אַיְבְּרַעְשְׁטָעָר האט געמאָכָט, דער הייליגער באַשְׁעָפָּעָר האט צוֹגְעַהָעָרט די תפּילָות פֿוֹן די רִינְגָעָה הערצְעָלָע פֿוֹנוּס קִינְד, זיין האָר איז אַרוַּיסְגַּעְפָּאָל אַבְּעָר די האָר פֿוֹן די פֿאַוְתָּא אַיז גַּעֲבַּלְבִּין!"

דער טاطע האט ווַיְטַעַר דער צִילִּיט אַיבְּרַעְגַּעְנוּמָעְנָעָהִיט ווי די דָקְטוּרִים האָבָן דאס מִמְשָׁ נִישְׁתַּגְעַנְטַגְעַנְט גַּלְיְבָן, זַיְהָ אָבָן זַיְהָ אַוְסְגַּעְדְּרוֹקָט אַז זַיְהָ גַּעֲדְעַנְגְּקָעָן נִישְׁתַּגְעַנְט אַזְּאָן די פֿאַרְגְּאַנְגְּעָהִיט.

דער גָּאוֹן רב' ח'ים אַיז גַּעְוָאָרָן זַיְהָר אַיבְּרַעְגַּעְנוּמָעָן פֿוֹן די מַעְשָׁה, אָוֹן ער האט אַרְיִינְגְּעַרְפָּן די רַעְבִּיצְיָן זַאל קָוְמָעָן זען דאס קִינְד זען די ואָונְדְּעָרְלִיכְעַד מַעְשָׁה פֿוֹן חַפְּלָה.

איך וועל צוֹעְנְדִּיגַן מִיט אַשְׁטָאַרְקָע שָׂוְרָה פֿוֹן עַצְחָתוֹ אַמְוֹנָה פֿוֹן עַטְלִיכְעַד יָאָר צְרוּקָה וואס אַיז מִיר אַרְיִין אַין די בִּינְעָר, ווי דער ראש ישיבה שליט'א שְׁרִיבְּטָה:

"חַפְּלָה אַיז אַזְּוִי שְׁטָאַרְקָע, אַזְּוִי גְּרוּסָן אַזְּוִי ווְאַונְדְּעָרְלִיךְ, עַס הַעֲלָפְּט אַוְיפְּ אַלְעָס, מַעְן דָּאָרְפָּ נָאָר הָאָבָן אַסְאָךְ סְבָּלוֹנָה, אַסְאָךְ גַּעַדְוָל אַוְיסְצָאָוָוָאָרְטָן בֵּין די יְשֻׁוָּה קָוְמָטָן"

* * *

אַזְּוִי ווי דעם פֿאַרְלָאַפְּעָנָעָם שְׁבַת הַעַלְלָתָה האט מַעְן גַּעַבְעַנְשָׁטָה רָאָשׁ חַוְדֵשׁ אַלְלָה, אָוֹן דער רָאָשׁ יְשִׁיבָה שליט'א הָאָט אַונְזָה גַּעַשְׁרִיבָן אַינְעָם מַכְתָּב יְמִי פֿוֹן עַרְבָּ שְׁבַת:

די וואָך שְׁבַת בְּעַנְטָשָׁט מַעְן רָאָשׁ חַוְדֵשׁ אַלְלָה. דער הייליגער מַנְחָת אַלְעָזָר זְכוֹתָו יָגַן עַלְיָנוּ פֿלְעָגָט צוֹלִיגַן בְּיַם בְּעַנְטָשָׁן רָאָשׁ חַוְדֵשׁ אַלְלָה, בַּיְיַחְדָּה, די ווערטער: 'וְלִתְשׁוֹבָה שְׁלִימָה', אַז מִיר זַאל זַוְּחָה זַיְהָן דעַמְעָד פֿאַרְעָכָת פֿאַרְעָכָת עַס קָוְמָט דער גַּרְוִיסְעַר יוֹם הַדִּין'.

הָאָב אַיך גַּעְוָאָלָט מִיטְטִילְעַן מִיט די חַשְׁבָּעָ לִיְנָעָר פֿוֹנוּס בְּלִיעָל אַבְּיַלְדָה וואס דער ראש ישיבה

עלינו וואו ער האט זיך אויסגעגעסן זיין הארץ צום איבערשטן; ער האט געזאגט פארן' איבערשטן איז ער שפירט ווי ער קען נישט מער וכו'. דערצילט ער מיר איז אויפן וועג ארפאָפּ פון בית החים באקומט ער א טעלעפֿאן רוף פון איד וואס זאגט אים ער זאל אַרְבָּעָרְ קָוּמָעָן צו אִים, ער וויל אִים באצאלן אָן אלטן חוב פון פינְקָטוֹזֶנטָן דָּלְלָעָר... ער זאגט מיר: "איך האב זיך שווין לאנג מייאש געוווען פון דעם חוב"; זטע מען וואס תפילה איז.

ווי אויך ברעננט דער ראש ישיבה אַ מעשה פלא מיט מוהרא"ש זכותו יגן עלינו וואס געבט שטארקע היזוק לעובדא ולמעשה:

אין די תקופה ווען מוהרא"ש האט נישט געקבנט זיין אין ארץ ישראל, וויל דיבער רב האבן אים געווועלט אַיְנְצָעָן אֵין תפיסה איז מוהרא"ש אַמְּאָל געוווען אֵין קריית יואל בַּיְמָם צִיּוֹן פון הרוב הקדוש מסאטמער זכותו יגן עלינו וואו ער האט זיעער געוווינט אויף דעם וואס ער האט אַזְוִיפֿיל רדייפות וכו', שפער בעינאכט האט זיך מוהרא"ש גע'חלומיט ווי ער שטיטיט פארן' רבין' פון סאטמער זי"ע און אַרְצָיְלָט אִים פון זיינָעָן רדייפות, און דער רבבי זי"ע האט אִים געזאגט: "דאָס דָּאָרְפּ דִּיר מְחֻזָּק זיִין, אָז דָּו זָעַסּ ווי שׂוּעָרְ עַס גִּיטִּיְתְּ דִּיר יַעֲדַעְתְּ זיִין, אָז דָּאָס אַסְמָּאָן אָז דָּו בִּיסְטָן דִּי קְדוּשָׁה. ווען עַס וואַלְטָן דִּיר אַלְעָס גַּעֲגָנְגָעָן גַּרְגְּנָעָרְהִיטָּן וואַלְטָן מַעַן געקבנט טראכטן אויף דיר אָז דָּו בִּיסְטָן נִישְׁטָן דִּי קְדוּשָׁה"; מוהרא"ש האט זיך אויגעוואָקט און זיך זיעער מְחֻזָּק געוווען. פָּאָרְשְׁטִיְתִּיְיָ פון דעם רְמָזִים ווי אָזְוִי דָּו זָאַלְסְּטָן זיך מְחֻזָּק זיִין.

אָזְוִי אֵיז נאָך דָּא פִּיל כְּהָנָה וּכְהָנָה וואס דער ראש ישיבה שליט"א רעדט אלץ און שרייבט פאר די תלמידים אַיבָּרְ דעם רבין' זכותו יגן עלינו מסאטמאָר, בפרט פאר די תלמידים פון קריית יואל, אָז מען זאל מְשַׁתְּדֵל זיִין צו גִּין יַעֲדַן טָאָג צו זיִין הַיְּלִינָן צִיּוֹן.

זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל.

דער אַיְבָּרְשְׁטָעָר זאל העלפּן אַיר זאלט ווייטער קענען אַנגִיְינָן מִיט די עַבּוּדָתָה הקודש.

Յְהָוָה שְׁנִיטְצָלָעָר קָרִית בָּרוּסְלָבּ לִיְבָּרוּתִי

ראש ישיבה ברעננט אין די בריווּן לרגל די יומא דהילולא וואס געפֿאלט דעם דינסטאג, זכותו יגן עלינו.

דער ראש ישיבה שרייבט אין אַ בריווּן פָּאָר די מנהלת פון בית פִּיגָּא:

זיעער גוט האט אַיר געטָן אַז אַיר האט גענומען די מִידְלָעָךְ די וואָך קָיִין קָרִית יְוָאָל צָוּן פָּוּן הַיְּלִינָן סָאַטְמָאַרְעָרְ רְבִי זַיִ"ע זיִי זָאָלְן דָּאָרְטְּ מַתְּפָלְלָן זיִין; הָגָם עַס זָעַנְעָן דָּא וואָס זָאָגָן אַז פְּרוּיָעָן זָאָלְן נִשְׁטָן גִּין אַוְיָף אַ בַּיִתְהַחִים וּכוֹ, דָּאָס אַיְזָס סָתְמָעָן זָעַנְעָן מַעַן גִּיְתִּי צו אַ בַּיִתְהַחִים - אַיְזָס נִשְׁטָן כְּדָאי אַז פְּרוּיָעָן זָאָלְן גִּין, אַבְּעָרְ צוֹ קָבְּרִי צְדִיקִים אַיְזָס נִשְׁטָן קָיִין שָׁוֹם פְּרָאָבְלָעָם. אַדְרָבָה, וּוּאֹיל אַיְזָס פָּאָר אַפְּרִי וואָס קָעָן גִּין צו אַ צִיּוֹן פָּוּן אַ צְדִיקָה, צו אַ צִיּוֹן פָּוּן אַ צְדִיקָה קָיִין חִילּוּק אַיְזָס וּוּאָסְעָרָעָ זָמְנִים וּכוֹ.

דער בְּעָרְפּ רְפִּי אַיך מִיר אַז אַיר האט זיִי גענומען צו קָבְּרִי צְדִיקִים; דָּאָס אַיְזָס אַונְזָעָר זָאָךְ - מַחְנָךְ זיִין קִינְדָּעָר מִיט אַמְּנוֹנָה חַכְמִים, זיִי זָאָלְן אַוְיָפּוֹאָקָסָן מִיט תְּפִילָה, זיִי זָאָלְן אַלְעָמָּאָל ווּסְנָן אַז אַוְיָבּ זיִי וּוּעָלְן דָּאָרְפָּן אַיְשָׁוּעָה זָאָלְן זיִי גִּין צו קָבְּרִי צְדִיקִים מַתְּפָלְלָן זיִין. דער הַיְּלִינָן רְבִי זָאָגָט (סְפִּרְתְּ הַמִּידּוֹת, אַותְּ צְדִיקָה, סִימָן קָעָגָ): "עַל יְדֵי הַשְׁתְּתִיחּוֹת עַל קָבְּרִי הַצְּדִיקִים, הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עֹזֶה לֹאַ טּוּבָתָ, אָךְ עַל פִּי שְׁאָלָנוּ רָאוּי לְכָךְ"; דער פָּאָר אַיְזָס גַּרְוִיסָּעָן זָאָךְ צו גִּין מַתְּפָלְלָן זיִין בַּיִתְהַחִים, וּוּיל דָּאָרְטָן אַיְזָס פָּלָאָץ וואָס דִּי תְּפִילּוֹת גִּיְעָן אַרְוִיָּה אַין הַיְּמָלָא, אַפְּיָלוּ וועָן דָּעָרְ מַעֲנָטָש אַיְזָס נִשְׁטָן רָאוּי.

אין אַ צְוִוִּיטָעָ ברְיוּן שְׁרִיְבָּט דָּעָרְ ראש ישיבה:

אַ בְּרָסְלְבָּעָרְ חַסִּידָה האט מִיר דָּעָרְצִילְט אַז לְעַצְטָנָס אַז ער זְיִיעָרְ גַּעֲדָרְקָטָה; ער האט אַזְוּנָס וואָס ברעננט אַים אַרְיִין שִׁין פְּרָנָסָה אַבָּרְ דִּי עַצְטָעָ פָּאָר חַדְשִׁים אַיְזָס אַלְעָס זְיִיעָרְ שָׂוָאָךְ אַז ער האט מִמְּשָׁנָשָׁט קָיִין אַרְבָּעָטָה, עַס קָאָסָט אַים אַרְבָּעָטָה אַז ער האט נִשְׁטָן פָּוּן וואָז זיִי צו באצאלן.

דער אַיד וואָיִינָט אֵין קָרִית יְוָאָל, דָּעָרְצִילְט ער מִיר אַז פָּאָרְגָּעָן וואָך אַיְינָן פָּאָרְנָאָכָטָס וועָן ער האט גַּעֲשָׁפִירָט ווי ער קָעָן נִשְׁטָן מַעַר אַיְזָס ער אַרְוִיָּה גַּעֲגָנְגָעָן צָוּן פָּוּן סָאַטְמָאַרְעָרְ רְבִי זָאָגָט יְגָן

צום פינטאל

ביטע נישט ליאג'ז דעם ארטיקל

שריבער בעט זיך מען זאל נישט ליינען זיין ארטיקל, קודם כל ער בעט דאך נאר,עס איז נישט ווי א באפעל, און צוועיטענס אפילו ער וואלט געווארנט און געסטרהשעט מען זאלעס נישט ליינען, נו... וואס האב איך מיט אים? ער איך עפעס מײַן רבבי? מײַן מורה דרכ? איך בין אים מהיוב צו פאלגן, דאס אלעס זאג איך וויל איך זע ווי איך ליינען און ליינען און איך קענט נישט פועלן' בי זיךעס אראפצוליגן, שריביב איך פאָר איך איז בין איך מלמד זכות, אבער איך וואלט נאָך אלס געווארלט אויב מעגליך, און אפילו אויב נישט מעגליך, אָדָם אָסּוֹר את שלו' אַמעְנֵש קען אָרוּפְּלִינְגָּן אַיסּוֹר אוּפְּ זַיְן זאָך,עס איז נישט גערעכט אָז ממש איך רעכנט זיך קיין כי הוּא זה נישט מיט מיר.

אבער דער אמת איך, וואס דארף איך גיין מיט ביין און זיך צוקריין מיט איך, לאמיר פראָברין בדרכי נועם, אפשר קענען מיר אַיְנְגִין אוּפְּ עפעס אַדייל, אויב איך

אנצונגעמען מיינע וווערטער, איך זע אויך ליינט וויטער מיט דורשטי יעדעס ווארט, אבער מיט דעם אלעם, מאָקען דאך אַנְפָאָגָעָן 'פֿוֹן יַעֲצֶט', אפשר פֿוֹן יַעֲצֶט קענט אַיר צומאָכוֹן דעם מאָגָאָזִין אַון אוּפְּהָעָרָן ליינען, אַדְעָר - ווַיְסִיט אַיר וואָס - אַיר דָּאָרְפְּט נִישְׁט צומאָכוֹן דעם בלעטל, אַיר קענט פְּשׁוֹט אַרְבְּעָרְמִישָׁן דעם בלאט אַון ליינען דִּי נִיעָס, דִּי מעשיות פֿוֹן חְפִילָה, אַסְׂעוֹדָה מִיטְּן רָאֵש יִשְׁבָּה, נאָך ווועמען הִיס אַיך,עס איז דא גענוֹג וואָס צו ליינען, איז ביטע אוּבְּ מַעְגָּלִיךְ, פְּרָאָבִּירְט זַיְן אַנְצּוֹשְׁטְּרָעְנְגָּעָן אַון אַיְבָּרְהִיפָּן דִּי וואָך דעם אַרְטִיכָּל, אַיר קענט ליינען אַנדְעָרָעָן אַרְטִיכָּלְעָן אַינְעָם בלעטל, אַיר ווועט זיך מהיה זיין.

איך זע אויך בעטן העלפט נישט! אבער איך ווועל איך זאגן דעם אַמְתָּה, איך האב נישט קיין טענות צו איך, איך וואלט אויך נישט אַנדְעָרָש גַּעַהַאַנְדָּלִיט וווען איך האב אָזָא זַאְפְּטִיגָּע אַרְטִיכָּל, איך וואלט מיך אויך נישט צוֹטוֹן גַּעַמְאָכָּט אויך דער!

טיעערע חברים, טיעערע ליינער פונעם פְּאָפְּוּלְעָרָעָר קְרִיתְרָאָבְּסָלְבָּן בְּלָעְטָל, איך האב צו איך אַיך אַבְּקָשָׁה דִּי וואָך, איך ווַיִּס ווַיִּשְׁוּעָר עַס ווַעַט אַיך זַיְן, איך ווַיִּס ווַיִּשְׁטָאָרָק אַיר קוּקְטָאָרְוִיס אַון ווַאֲרָט שָׁוִין אַגְּנָצָע וואָך צו קענען ליינען דִּי הערְלִיכָּע אַרְטִיכָּלְעָן בְּיַמִּים אַפְּטִילְוָגְּן צָום פִּינְטָלִי מִיט דעם אלעם בעט איך אַיך בִּיטָּע זַאְגָּט מִיר נִשְׁטָאָפְּ.

איך וויל בעטן אַטְוָה, דִּי וואָך זאלט איך נישט ליינען דִּי אַרְטִיכָּל, איך דָּאָרְפְּט שְׁרִיבְּיָהָן ווַיִּל אַיך בין אַשְׁרִיבָּה, אַבער איך דָּאָרְפְּט דָּעָרְפָּאָר נִשְׁטָאָרְוָן, אַיך פְּאָרְשְׁטִי אַז עַס צִיעָט אַיך צו ליינען, אַבער מיט דעם אלעם וויל איך זַיִעַר שְׁטָאָרָק אַז דעם יַעֲצְטִיגָּן אַרְטִיכָּל זאל מען נִשְׁטָאָרְוָן.

שווין! איך זע אוּס
שׁוּעָר

ס'אייז צו שוואר.

די פראטאקאלן פון אן ארטיקל זענען זיער ענלאיך צו די פארשריפטן פון א צנייעות'דיג קלידיל (פושטע בלע"ז), עס טאר נישט זיין צו לאנג... עס טאר נישט זיין צו קורץ... עס טאר נישט זיין שרייעדעיג... עס מוז זיין איידל... אונ איז דו שטארצט זיך שווין אביסל ארויף דאס ארבעל, דו ווילסט געבן דעם וואס עס קומט, דאס וואס ער פארדינט זיך ערליך... קומט מען שווין מיט טענות, העי! וואס דארפטו דיך בווען אויף יונגעם... ממיש ווי בי א קלידיל... אײַן זאָך יאָ, אַ קלידיל טאר נישט זיין אויסגעשניטן, אבער א ארטיקל דארף מען האלטן אונ אײַן אויסשנידן, עס זאל זיין צו יעדעם אײַנעמאָס געשמאָק... אונ בימֿ האלז... האסט א גוט ווארט זאג, אונ איז דו האסט א נישט גוט ווארט שטיק דיך דערמיט.

דאָס אַיִז כוחות וואס אַשריבער דארף פארמאָגן, דאס ביסל טינט וואס ער געבעט שווין יאָ אַרוּס, ס'רוּב בליבט דאָך אַינעם פענע, אבער דאס ביסל וואס יאָ מוֹזֵין אַיִדְל באַשְׁיַידָן, געבען גערעכט דיַ רעכטע, געבען געלינק דיַ לינקע... על כל פנים... על כל פנים

***

די ברסל'ער האבן אַ טעוּת מיט די ווארט מנייעות, קענסט הערין ווי אַינער רופט זיך אַן:

אייר קענט מיר דאס ביסל נישט צוליב טוֹן?

איך האב איך געזאגט אַין אנהיב אַז עס לוינט נישט זיך נישט צו פֿאַרְעָקְשָׁעָן אַון דוקאַ לְיִנְעָן ווַיְתַעַר, איך האב געוויסט אַז עס קען אַריסטוקומען נישט גוטע זאָן, אַון קוּק ווי מיר האלטן, עס האלט שווין ביַ דעם אַז מיר גיַען זיך כמעט צוקריםן, נאָך פרעהיך אַיך אַיך: לוינט זיך דען צו גִּינְעָן קְרִיגָן אַון וויי טוֹן אַיד סחט ווַיְלַעֲמָן ווַיְלַעֲמָן לְיִנְעָן?

איך האב געמיינט אַז יעצעט נאָך אַזְוִיפֿיל בְּקַשּׁוֹת אַון תְּחִנּוּנִים ווַעֲטָר אַיך זיך שווין אַונְטְּעָרְגָּעָבָן אַבער אַיך זיך אַיִן זאָך, מִינְיָעָן ווַעֲרַטְעָר פָּאַלְעָן אוּפְּרָטְבָּע אַוְיָעָר עס אַיז שווין בעסער נישט צו זאגן, דער רבִּי זאגט דאָך מען זאל נאָר רעדן צו אַיְנָעָם וואס ווַיְלַעֲמָן, 'כְּשֶׁמְצָה לְוָמֵר דְּבָרַ הנְשָׁמָע כְּךָ מְצָה שְׁלָא לְוָמֵר דְּבָרַ שְׁלָא נְשָׁמָע', אַזְוִי אַיך זעָן מיר אַין די גְּמָרָא אַז עס אַיז דָא אַזְאָך זאָך ווי 'מוֹטָב שְׁיִהְיוּ שׂוֹגָגִים וְאַל יְהִיוּ מְזִידִים'.

***

זִיְתְּ מִיר מַוחַל אַוִיכָאַיך בֵּין גַּעֲוָעָן אַבְּיסָל שָׁאָרָף, אַבער אַיך ווּנְעָל מִיךְ שָׁוִין נִשְׁתַּבְּעָן, אַיך מִזְזָוָן צּוֹם אַרְטִיקָל, אַז אַיך ווּנְעָל מַאֲכָן צּוֹפְּפִיל הַקְּדָמוֹת ווַעֲטָר מַעַן נַאֲדָבָל שְׁרִיְעָן הַעַי! ס'איַז צו לאָנג, הַעַי! ס'איַז צו קּוֹרָאַ, הַעַי! ס'איַז צו שָׁאָרָף, הַעַי!

הערט יעצץ אויף צו ליינען דעם אַרְטִיקָל, הַעַר אַיך יעצץ אויף צו שְׁרִיְבָן, אַבער דאס ווּעַט נָאָר אַרְבְּעָטָן אַז אַיך מַאֲכָט שָׁוִין צו - פֿאַר אַגּוֹט יַאֲרָאַפְּ - דעם אַרְטִיקָל, אַיר לִיְגָט לִיְגָט אַרְאָפְּ דעם פַּעַדְעָר אַונְ אַרְאָפְּ שְׁלוֹם עַל יִשְׂרָאֵל, אַיך שְׁרִיבָן נִשְׁתַּטְעָן, אַון אַיר לִיְנָט נִשְׁתַּטְעָן נָוָן אַדְיָל אַיז אַדְיָל?

איך זע אַז אַיר גַּעַבְטָן נאָך אלָס נִשְׁתַּטְעָן נאָך, אַיר קְוַמְטָט מִיט מִיר אַון אַיר לִיְנָט ווַיְתַעַר, אַיך ווּנְעָל אַיך זָאנְן, אַיך פָּוֹן מִין זִיְתְּ בֵּין גְּרִיטָט גַּעֲוָעָן זיך צו האלטן צּוֹם אַפְּמָאָך, מִיר אַיז אוּפְּרָטְבָּע אַזְוִוָּרְעָר ווי עַס אַיז פְּאַר אַיך - אַרְאַפְּצָוְלִיְגָן דִּי פָּעָנָע אַזְוִי אַינְמָיִטְן שְׁוֹוָאָנְגָן פָּוֹנְעָם אַרְטִיקָל, אַוְן... אַוְיְהָעָרָן שְׁרִיְבָן, מִיט דעם אַלְעָס האַב אַיך גַּעַהְתָּאַט בְּדֻהָּא זיך אַפְּצָוְשָׁטְעָלָן, אַבער אַז אַיך זע אַז אַיר האַלט זיך סִיְּוִי נִשְׁתַּטְעָן אַפְּמָאָך, ווּנְעָל אַיך בְּרַעֲכָן דעם אַפְּמָאָך, אַיך ווּנְעָל מִיטָּן אַיְבָּרְשָׁטָנָס הַילְּפָן ווַיְתַעַר שְׁרִיְבָן.

אייר קענט שווין טוֹן ווי אַזְוִי אַיך פְּאַרְשְׁטִיטִיט, אַיך האַב נאָר גַּעַבְטָן אַבקְשָׁה, אַיך שְׁפִּיר אַז ווי מַעַר אַיך גִּיְיָ אַרְיִין אַינְעָם אַרְטִיקָל, פְּילָאַיך מִיךְ מַעַר גַּמְשָׁגַעַטְעָט! וואס בעט אַיך שְׁוִין, אַיְנָמָאל אַין לעַבְנָה בְּעַט אַיך אַטְוָה, אַון דאס קען מַעַן מִיר אוּפְּרָטְבָּע אַזְאָך אַיך שְׁרִעָנָגָן מִיךְ אַן, אַיך שְׁרִיבָן דָאָך יְדָעָ ווְאָך, אַיך טַו אַיך אַטְוָה אַיך שְׁטָעָל אַיך צו לִין מַאֲטָרִיאָל, אַון

הii יiar פאר איך נישט קיין
אומאן... וואס גיט פאר? און
יענער געט זיך איז קראכטץ,
הממ, מניעות! אדרער: איך
קען נישט קומען צום שייעור
מער, וואס גיט פאר? הממ,
מניעות!

ענקוציינ די ליאנער און די
נישט ליאנער... איז זיך זאלן
ויסון, רבותה! שטיל! די וואך
מאכט נישט קיין גערודער,
איך מוז זען וואס איזוינס עס
גיט דא פאר, פארוואס וויל
ער נישט מען זאל ליאנער דעם
ארטיקל.

kulterur פון טראםפ, עס
אייז שוין לאנג צונגגענסן,
מען טענה'ט זיך איבער א
טעלער אויסגעקליטע ניעס,
טראמפ ביידן ביידן טראםפ...
איבער איז ער אייז אריין אין א
טענה'רי מוז ער עס ענדיגן,
נzechon! דוקא! איך וועל וויזן!

נzechon ايיז איז שטארקע
זאך, אפילו א מענטש זאל
שוין איינזען איז ער גיט אוף
א קרום וועג, ער פארט
בארג אראפ, די זאכן וואס ער
טוט אייז ממש צעלבסטמארד,
מייט דעם אלעס זאגט דער
רביה: נzechon ايיז נישט סובל
קיין אמרת, עס קומט אריין
איןעם מענטש: מיר וועسطו
נישט זאגן! מיר וועسطו נישט
איינטילילן! איך וועל דיר וויזן!
איז צייט גיט א מענטש
קאפ און וואנט אבי ער זאל
אויספין.

ווען עס קומט צו גין צו א
צדיק, ווען עס קומט צו פארן
קיין אומאן, ווען עס קומט
צוו מאכן א שידוך أنهاיבן א
לעבן, דארפסטו וויסן איז דיאן
בויידעם... לאזט דיך נישט,
(יו נעם איט, איך רוף עס
בויידעם... אבער בי דיר איז
עס... און... אדער גאר וכוכ'
און נאך ערגרער ווען עס איז
גאר וכוכ') דארפסטו וויסן,
עס איז נישט בויידעם, עס
אייז נישט פלוני עס איז נישט
דער, און נישט וכוכ'... עס איז
א ציקערל, דער איבערשטער
אליאן וויל דיך אריינלייגן אין
א נzechon מאוד.

עס איז נישט דער מענטש

פיל מענטשן האבן גענומען
די ווארט מניעות פאר א
תרוץ אויף נישט צו טוּן
פארשידענע וויכטיגע זאכן
איין לעבן, וואס ווען מען
קוקט אריין אין רבינס ספרים
דארט ווי דער רביע רעדט פון
מניעות, זעט מען עפעס גאר
אן אנדרער באדייט.

קוקט אין אינטערעסאנטע
זאך, די היינטיגע ארטיקל איז
נישט קיין סאציאלע מידיע,
ווי דער שיקער קען זען
ויפיל אויגן האבן שוין געזען
זיין קליפ... מיט דעם אלעם,
זע איך שוין יע策ט בשעתן
שריבון, איז דער ארטיקל וועט
האבן פיל מער - ווי מען רופט
עס אויף ענגלייש - וווערס
(קוקערס), פולע ליאנער
וואס פלעגן רעלגמיעסיג
אריבערמיישן אונזער 'צום
פינטל' האבן די וואך גענומען
די מי און מיט אלע כוחות זיך
אנגעהשטראונגט עס צו ליאנער.

ווען א שריבער הייבט
אן זיין ארטיקל ער בעט זיך
'ביתע ליאנט עס נישט' איז
דאס נישט מער ווי א וועג

ווען צוויי מענטשן טענה'ן
זיך איבער פאליטיך, די
נייעס איז שוין איזו
אלט עלטער פון
ביידן און

ווערטער, שוואָאַקְיִיט,
נאָכְגָּעַלְאַזְטְּקִיְיט, בִּיטֻּוֹרְנִישׁ.
מְנִיעָות אֵיז צַו גּוּבָּר זִין דִי
חַשֶּׁק.

צְוֹוִיתָעָנס: קִיְינְעָר
שְׂטָעַלְט דִּיך נִישְׁת אָוָונְטָעַר
קִיְין מְנִיעָות, בָּאָקוּם נִישְׁת
קִיְין גַּעֲפִיל פָּוּן וּוּיְטָאָג אָוָן
נְאָכְדָּעַם חָס וּשְׁלוּם נְקָמָה
אוֹנְצָחָן אִין דִיְינָע גַּעֲטָרִיעָ
מְעַנְטָשָׁן, דִיְינָע עַלְטָעַרְן, דִיְין
וּוּיְבָ, דִיְינָע קִינְדָּעַר וּכְדוּמָה,
זַיְיַ זְעַנְעַן נִישְׁת דִי וּוָאָס וּוָיְלָן
דִיר שְׁוֹאָךְ מְאָכוֹן, דָעַר סְמָך
מִם אֵיז דָעַר וּוָאָס טּוּטָ רִיטָן
אוֹף דִיְינָע אַרְוּמִיגָּע.

לְאָמֵיר אַתְּפִילָה טָאָן צַו
גָּאָטָ: באַשְׁעַפְעַר הַעַלְפָ מִיר
לְעַבָּן בְּשָׁלוּם, הַעַלְפָ מִיק
אַרְבָּעַטָּן אוֹיפָ מִיְינָע שְׁלַעַכְתָּע
מִידָּות אָוָן נְאָטוֹרָן, הַעַלְפָ מִיק
אִיךְ זָאל נִישְׁת נִיצְנָן מִיְינָע
שְׁלַעַכְתָּע בְּלוֹטָן, מִיְינָע נְקָמָה
גַּעֲפִילָן, מִיְינָע רְצִיחָה גַּעֲפִילָן
נָאָר אַנְטָקָעָן דָעַם סְמָךְ מִ"מ
וּוָאָס וּוָיְלָ מִיק אַוּוּקְשָׁלַעַפְן
פָּוּן מִיְינָע אַמְתָּע אָוָן אַיְבִּיגָּע
לְעַבָּן אָוָן הַעַלְפָ מִיק מִיט
אַלְעַ אִידָן האָבָן רְוָאִיגָע שִׁינְיָנָע
וּוְעָגָן קִיְין אָוָמָן אָוָן קָעְנָעָן
פּוּעָלָן אַלְעַס פָּאָר אַלְעַ אִידָן,
אָוָן צּוּרִיקָומָעָן מִיט זַעַק פָּוּן
יְשָׁוּעוֹת.

דוֹ לִיְינָסְט נַאֲךְ אַלְצָ...?
סְפָאָסְט נִישְׁת פָּאָר דִיר...
שְׁוֹןָ! אִיךְ הָאָב דִיר גַּעֲבעַטָּן
דוֹ זְאַלְסָט נִישְׁת לִיְינָעָן... וּוְעָר
וּוְיִסְט אָפָשׁ וּוְעָט דִיר נַאֲךְ
דָעַר אַרְטִיכָל בְּרַעְנָגָעָן צַו
אָוָמָן... שְׁוֹןָ! דָס אֵיז אוֹיפָ
דִיְין אַיְגָעָנָע אַחֲרִיוֹת...!

נוֹ אָוִי וּוְעָל אִיךְ יְוָנָג, גַּעַזְוָנָט,
אוֹיפָגָה הַיְטָעַרְט וּוְעָרָן! אָוִי
וּוְעָל אִיךְ פָּאָרָן! אָוִי וּוְעָל אִיךְ
טוֹן אַלְעַס אֵין דִי וּוְעַלְט אָז דָו
זְאַלְסָט בְּלִיבָן אַדְרַכְפָּאָל...
מִיךְ וּוְעַסְטוֹ נִישְׁת דִיקְטִירָן!
פָּאַרְשָׁטָאנָעָן?

דאָס אֵיז דָעַר גַּאנְצָע עֲנֵנִי
פָּוּן מְנִיעָות, מְנִיעָות אֵיז אֵין
אֵין וּוְאָרט אַזִּיס גַּעֲפִיל פָּוּן
'גַּבּוֹרָה בְּשִׁנְחָץ' אִיךְ וּוְעָל מִיךְ
נִישְׁת לְאַזְן שְׁפִיעָן אִין דִי
קָאָשָׁע, אִיךְ וּוְעָל אָוִיסְהָעָרָן
דאָס וּוָאָס דָו וּוְלְסָט אִיךְ
זָאלְטָן, אָוָן אִיךְ וּוְעָל אָן קִיְין
שְׁכָל, גַּיְינָן אַפְּ אִיךְ וּוְאָנטָן צַו
טוֹן דּוֹקָאָ דָס פָּאַרְקָעָרטָע.

אַבְּעָר גַּעַדְעַנְקָן! נִישְׁת
דִיְינָע טִיעַרְעַע עַלְטָעַרְן, נִישְׁת
דִיְין טִיעַרְעַע וּוּיְבָ, נִישְׁת
דִיְינָע חֲבָרִים, אָוָן נִישְׁת
דִיְאלָע וּזְאַוְילָע מְעַנְטָשָׁן,
נִישְׁת זַיְיַ זְעַנְעַן דִי וּוָאָס דִי
גַּיִיסְט יַעַצְטָ מִיטָּ רְצִיחָה
זַיְיַ רַאֲטָעוֹעָן פָּוּן זַיְיַ, דָעַר
סְמָךְ מִמְּ שְׁטִיטִיטָ אָוָונְטָעַר
אַלְעַ דִיְינָע שְׁטָעַרְוָנָגָעָן, אַלְעַ
דִיְינָע מְנִיעָות. מִיטָּ מִיְינָע
עַלְטָעַרְן, מִיטָּ מִיְינָן וּוּיְבָ, מִיטָּ
מִיְינָע קִינְדָּעַר וּוְעָל אִיךְ רַעְדָן
וּוָאָס שְׂטָעַלְטָ מִיר אָוָונְטָעַר
דִיְפִּיסְלָעָךְ אִים וּוְעָל אִיךְ
צּוּמָאָלָן.

עַפְּלִיאָגָן! עַרְשָׁטָעָנס: נִיצְט
נִישְׁת דִי וּוְאָרט מְנִיעָות
אוֹיפָ שְׁוֹאָךְ צַו וּוְעָרָן, וּוְיִלְלָן
אִיךְ פָּאַרְדְּרִיטִיט דָעַם מְכִיּוֹן
פּוֹנָעָם וּוְאָרט מְנִיעָות,
אִיךְ קָעָנָט נִיצְנָן
אַנְדָּעָר

וּוְאָס שְׁפָעַט אָז אִיךְ גַּיְיַ צַו אָ
צְדִיק, אָז אִיךְ גַּיְיַ צַו אָשְׁעָר,
אָז אִיךְ גַּיְיַ קִיְין אָוָמָן, עַס
אִיךְ דָעַר סְמָךְ מִ"מְּ וּוְאָס
שְׁטִיטִיט אָוָנְטָעַר דָעַם, אָוָן דָעַר
סְמָךְ עַר אִיז אַשְׁלִיחָ פּוֹנָעָם
אַיְבָעָרְשָׁטָן, אִים הָאָט דָעַר
אַיְבָעָרְשָׁטָר גַּעַשְׁקָטְ כְּדִי
דִיךְ אַרְיִינְצְׁוָלִיְינָן אִין נְקָמָה
מְאוֹדָן אִין אַנְצָחָן מְאוֹדָן.

אִיךְ בֵּין אַלְטָ, מְיוֹאָשָׁ,
אוֹיפָגָעָגָעָבָן, שְׁוֹאָךְ, קְרָאָנָקָן,
וּוְעַן פְּלוֹצְלִינְגָ גַּעַבְטָ זִיךְ אִין
מִיר אַ וּוְעַק אָוִוִּיפָ הַיְמָלִישָׁע
כּוֹחָות, נְצָחָן... אַ שְׁרַעְקְלִיכָע
פִּיעָרָה הַיְבָט אָן צַו בְּרַעְנָעָן,
אַהַהָה! דָו וּוְלְסָט נִישְׁת אִיךְ
זָאל גַּיְינָן צַו אַ צְדִיק? אַהַהָה!
דָו וּוְלְסָט נִישְׁת אָז אִיךְ זָאל
מִיךְ וּוְיִקְוָן אֵין וּוְעַרְטָעַרְט פָּוּן
אִמְנוֹנָה? אַהַהָה! דָו וּוְלְסָט אָז
אִיךְ זָאל נְאָכָלָזָן מִיְּן שְׁלוּם
בִּתְהָ? אַהַהָה! דָו בִּיסְט דָאָס?
דָו בִּיסְט דָעַר וּוָאָס וּוְיל מִיךְ
אַיְן דָעַר עַרְדָ לִיְגָן? דָו בִּיסְט
דָעַר וּוָאָס וּוְיל אִיךְ זָאל
נִישְׁת חַתּוֹנָה הַאָבָן? אַהַהָה!
דָו בִּיסְט דָעַר וּוָאָס וּוְיל נִישְׁת
אִיךְ זָאל זָוְחָ זִין צַו דִי
גְּרַעְסָטָעָ תִּקְוָנִים וּוָאָס אִיז
נָאָר שִׁיךְ, וּוָאָס דָעַר רַבִּי הָאָט
צּוֹגְעָזָגָט וּוְעָרָעָס קְוָמָט צַו
אִים רַאֲשָׁה הַשָּׁנָה?

נוֹ נַוְ נַוְ נַוְ וּוְאָרט נָאָר
וּוְאָרט! לְאָמֵיר זָעָן וּוְעָרָעָס
גִּיטָ אַוִּיסְפִּירָן! רָאָה הַזְּהָרָנוֹךְ!
אִיךְ הָאָב דִיךְ גַּעַוְאָרְעָנָטָ פָּאָר
דָעַם! נַוְ

אייר קיינטאל נישט מיטמאן די אלע שועעריקיטן.

סיום הש"ס פון הילד נחמן נתן נרו יאיד א זון פונעם דראש ישיבה שליט"א

גאר א רירענדע מעמד סיום הש"ס איי פארגעkomען ליל
ששי פרשת עקב וווען הילד החשוב נחמן נתן נרו יאיד זון פונעם
ראש ישיבה שליט"א האט זוכה געווען צו ענדיגן גאנץ ש"ס נאך
אפאר יאוד הארעוען און לערנען יעדן Tage בלעטער גمراה פון ד'

אייגענע ציטט, פאר אדרע נאך חדר.

אלע קינדער פון אינגל קענופ ערנען זיך געקומען מיטפר"ען
מייט נחמן נתנס סיום הש"ס, קודם האט מען געדיגגען שיינע תורה
ニיגונס פאר א שטיק ציטט, דערנאנך האט מען געהאט די זכי' צו
הערן דברות קודש פונעם טاطין - דער ראש ישיבה שליט"א ואס
האט גערעדט מלא התרחות פונעם גורייסן זכי' ואס ער האט איז
זיין זון נאך פאר ד' בר מצוה האט זוכה געווען צו ענדיגן ש"ס,
און דאס איז געווען די רצון פון הייליגן רבין או אלע ערנדיין
ש"ס און מיט דעם איז מען מושיד אויף זיך איז צלט אלקימ, און
מווארא"ש האט טאקע אווי אינגעperfיט אין תלמוד תורה איז אלע
אינגליך זאלן ערנדיין ש"ס פאר ד' בר מצוה. א שיינע בריוו האט
דער ראש ישיבה געשידין איצולאדענעם דעם עולם צום סיום אט
אייז דער בריוו:

זיך וויל זיך זיך איזעל'זאָרְזָן בְּזִי סֶוּם הַעֲסֵס פָּוֹן אַיִן קָעֵל נָחָן נָתַן
נוּן זְאוּרְגִּינְגְּ רָאַכְּס אַסְמָעִין אַקְּדָּאָרְ, וָאַסְמָעִין אַקְּרָאָנָעִין אַקְּדָּאָרְגָּמָן
אַסְמָעִין זְאוּרְגִּינְגְּ כָּאָרְ, לְזִי שִׁיאָרְ קָעֵל יְשָׂמָחָה, אַיִן שְׁעַדְעָלָן. זְאוּרְגִּינְגְּ
וָאַסְמָעִין זְאוּרְגִּינְגְּ.

זיך וויל זיך זיך איזעל'זאָרְזָן בְּזִי סֶוּם הַעֲסֵס אַיִן קָעֵל זְאוּרְגִּינְגְּ, זְאוּרְגִּינְגְּ
זְאוּרְגִּינְגְּ אַזְעִים סֶוּם הַעֲסֵס אַזְעִים סֶוּם הַעֲסֵס אַזְעִים סֶוּם הַעֲסֵס
וָאַסְמָעִין זְאוּרְגִּינְגְּ, זְאוּרְגִּינְגְּ אַזְעִים סֶוּם הַעֲסֵס אַזְעִים סֶוּם הַעֲסֵס
זְאוּרְגִּינְגְּ, זְאוּרְגִּינְגְּ אַזְעִים סֶוּם הַעֲסֵס אַזְעִים סֶוּם הַעֲסֵס.

די תורה איז לעבן עס ווועט דער אלעס געבען

א נייע ארגענאזיציע אין שטעטל

א נייע ארגענאזיציע האט זיך געעפנט אין די טאג נאך
א פאלאנג פונעם ראש ישיבה ואס האט גבעטען חשובער
אינגרמאן אין שטעטל ר' משה עקשטיין הי"ו ער זאל זיך
ארינלייגן דערין און זען עס זאל צושטאנד קומען.

עס רעדט זיך פון א ארגענאזיציע פון גיין באזוכן אידישע
קינדער ואס שמאלטן לא עלינו אין די תפיסות ארום אונז זיך
קוקן אורים גאר שטארק אויף באזוכר.

עס איז דא ארום אונז מער ווי איין תפיסה ווי עס זיכן אידישע
קינדער, ס'אייז דא מענטשן ואס האבן אסאך באזוכר צוליב דעם
וואס ער האט משפחה און פרידן, אבער נאכדען איז דא ואס
האבן נישט צופיל משפחה און פרידן ואס זאלן קומען צו זיך,
בAMILIA קומט אויס איז ער קענען אדורך גיין לאנגע ציטט ואס
זיך שמואען נישט מיט קיין מענטשן, נאר זיך זעהן די ווועט פון ד'
תפסה פיר און צוואנציג שעה, און ער דארך זיך קענען איסקומען
מייט נידיערג גוים ואס זיכן דארט צוחאמען מיט אים.

דערפאר האט דער ראש ישיבה גבעטען פון ר' משה הי"ו ער
זאל זיך ארינלייגן דערין ראשו ורובי, און דאס האט ער טאקע
געטען, און ווי ר' משה גיבט איר גיט נישט אדורך א טאג ואס ער
זאל נישט טוּהָן דערין, ער האט אנגנקניפט ארבינדונגען מיט
איין ואס טוּהָן שווּין דערין א לעגעערע ציטט און וויסן פונקטליך
די מהלך פון יעדן תפיסה אינעם געגענט, וווען קען איהן גיין
און וואס מען דארך אלס וויסן פאר מען גיט אהין.

מענטשן מיינען איז מען דארך זיך אנגרייטן ואס צו רעדט און
אייך האב דאך נישט ואס צו רעדט, בAMILIA איז דאס נישט פאר
מייר, אבער דער אמרת אייז די מענטשן דארפֿן נאר אינגען זאל
זיך אושהערן און מיט דעם גיט אדורך די גאנצע וויזט, דאס איז
א געוואלדייגע מצוה ואס מען קען נישט באשרייבן.

זיך גיין באזוכן רופט ר' משה עקשטיין הי"ו און ער ווועט
איסארכעטען וווען און וואו איר זאלט גיין. אין זכות פון דעם זאלט

היבל הקודש

נוועס

שלומינו.

דו זאגסט אוּס איז א גרינגע סיסטעם. וואס מײַנט דאס
גרינג?

לאמיר איך געבן אַפְּשָׁוּתְּבָא בִּישְׁפֵּל דו שטִיכֶּסֶט יַעֲצֵּט בַּיּ
אַצְּיוֹן פָּוֹן אַצְּדִּיק, אָן דָּו וּוּלְסָט גַּעֲבָן אִין דָּאַלְעָרְךָ פָּאָר
הַדְּפָסָה. בַּיּ יַעֲצֵּט הַאַסְטוֹ גַּעֲדָרְפָּט וּפָנְ דָּעַם גַּבָּאִי אָן אִים
מִשְׁגָּעָמָאָן פָּאָר דָּעַם אַיִּז דָּאַלְעָדְגִּינְגָּנְדָּבָה וּוּסָ דָּו וּוּלְסָט
קִיְּנָמָאָל נִשְׁתָּגַעַתָּן. יַעֲצֵּט קַעַנְסָטוּ עַס טָוָן אִין וּוּינְגָּעָר פָּוֹן
פִּינְפִּינְסָ עַקְוּנְדָּעָס.

געוואָלְדִּיג, דאס זעט אָוּס אַמְּרוֹאָדְגָּעָגָּע גַּעֲדָאָנָּק, וּוּיאָזָּי
שְׁרִיבָּאִיךְ מִיךְ אִין?

מִמְּשָׁזְׁדִּיר גַּרְינְג. שִׁיק דָּאָס וּוּאָרְטָט **join צו 008453852400**
אָן פָּאָלָג אָוּס דִּי **פְּשָׁוּטָעָג אַנוֹוִיְׂזָוְגָּעָן** וּוּסָ דָּו וּוּעָסָט
בָּאַקְוּמָעָן אוּפִּיךְ טַעַקְסָט.

פִּינְפִּינְסָ אַיךְ הַאָב מִיךְ שְׁוִין אַיְגָעְשָׁרְבִּיכְן, וּוּיאָזָּי נָוָץ אַיךְ דָּעַם
סִיסְטָעָם וּוּנָן אַיךְ וּוּלְיָ גַּעֲבָן גַּעַלְטָ?

לְאָמָר נָצְנָן דָּעַם פְּרִיעָרְדִּיגָּן בִּישְׁפֵּל, אַיךְ וּוּלְיָ גַּעֲבָן
אַדְלָעָרְךָ פָּאָר קְרָן הַדְּפָסָה, שְׁרִיבָּאִיךְ אַטְעָקָסָט צַו דִּי אַיְבָּן,
דָּרְמָאָנָטָן נָמוֹעָרָה: דִּי קָאָוד פָּוֹן קְרָן הַדְּפָסָה וּוּסָ אַיִּז KHO2,
דִּי סְכוּמָן גַּעַלְטָ (1) דִּי קְרָעְדִּיד קָאָרְדָּ נָמוֹעָרָן אַסְפָּעָסָ מִיטָּ דִּי
עַקְפָּעָרְעִישָׁאָן דָּאָטוֹם.

צָוָם בִּישְׁפֵּל: 0226 00226 1 01234567890123456 kh02

אַיךְ וּוּלְדָאָרְפָּן יְעָדָעָס מִאל שְׁרִיבָּיְכָן אַזָּא לְאַנְגָּע טַעַקְסָט,
דִּי גַּאנְצָעָ קְרָעְדִּיד קָאָרְדָּ נָמוֹעָרָן מִיטָּ דִּי עַקְפָּעָרְעִישָׁאָן
דָּאָטוֹם?

נִיְּין, נִיְּין. עַס אִין גַּעַמְאָכָט אַז מַעַן קָעַן אַוּוּלְלִיְּגָן
(סְעִוָּן) אַיְבָּטָל אַוּפָּן סִיסְטָעָם. צַו קָעַנְעָן נָצְנָן יְעָדָעָס
מִאל. אַיִּין מִאל אַיְבָּטָל אַיִּז גַּעַסְיָוָד דָּאַרְפָּסָטָנוּ נָאָרָן נָצְנָן דִּי
לְעַצְמָאָן פִּיר צִיְּפָוָן (דִּיְוִישָׁטָס) פָּוֹנָעָם קָאָרְטָל.

וּוּיאָזָּי סְעִוָּן אַיךְ אַיְבָּטָל?

שְׁרִיבָּאִיךְ save דִּי קָאָרְטָל נָמוֹעָרָן מִיטָּ דִּי עַקְפָּעָרְעִישָׁאָן
דָּעִיטָ.

צָוָם בִּישְׁפֵּל: 0226 00226 1 01234567890123456 save

יַעֲצֵּט וּוּנָן דָּו וּוּלְסָט מַנְדָּבָזִין וּוּיְאַבְּנָדְעָרְמָאָנָט, וּוּעָסָטוּ

אַמְּעָרְיוֹקָע

א נִיּוּ פְּרָאָקְטִישָׁע וּוּגָעָ צַו גַּעֲבָן צְדָקָה

עַס קְוּמָט אַרְיִין גַּוְטָע נִיּוּס אַז מִהְאָט נָאָרוֹוָס גַּעַנְדִּיגְט
בּוּעָנָן אַגָּר סָאָפִּיסְטִיקְיְּרִיטָע נִיּוּס "וּזְאַלְעַט" סִיסְטָעָם מִיטָּן
נְאַמְּעָנָן "בִּ-פְּעֻיִּי" - "בְּרֶסְלֶב פְּעֻיִּי". דָּאָס אִיז אַונְזָ גַּעֲוָוָעָן אַ
גַּעַוְאָלְדִּיגָּעָ חִידְשָׁש, מִיר הַאָבָן גַּעְוְאָלָט וּוּסָן וּוּסָ דָּאָס
אַיז אַונְזָ פָּאָרוֹוָס מַעַן הַאָט דָּאָס גַּעַמְאָכָט. דָּרְפָּאָר הַאָבָן
מִיר זִיךְרָ תִּיכְרָפְּאָרְבִּינְדָּן צַו הַעֲסָקָן הַדְּגָול וּוּסָ אַיז שְׁוִין גַּוְטָ
בָּאַקָּאָנָט בִּי אַנְשָׁי שְׁלָוְמִינוֹ צַו שְׁטִיְּן אַונְטָעָר יְעָדָעָ גַּוְטָעָ
מוֹיהָ אַחֲרָן פִּישְׁ הַיּוֹי, וּוּסָ אַרְבָּעָט שְׁוִין אוּפִּיךְ דָּעַם פְּרָאָיְקָעָט
לְאַנְגָּע חֲדָשִׁים צָוָם גַּוְטָן.

מִיר זַעַנְעָן תִּיכְרָפְּאָרְבִּינְדָּן צָוָם עֲנֵין, אָן מִיר הַאָבָן
גַּעַשְׁטָעָלָט פְּרָאָגָן, וּוּסָ מִיר וּוּלְעָן זִיךְרָ פְּרִיְּעָן מִיטְצָוְתִּילְדָּן
אַינְפָּאָרְמָאָצִיעָ מִיטָּ אַלְעָ אַנְשָׁי שְׁלָוְמִינוֹ.

אַגְּוָטָן רְ אַהֲרָן, מִיר הַאָבָן גַּעַהְעָרְטָאָרְטָ אַבְּעָרְעָפָעָס אַ
נִיּוּס "בִּ-פְּעֻיִּי" סִיסְטָעָם וּוּסָ דָּו הַאָסָט גַּעַמְאָכָט. קַעְנָסָט אַונְזָ
אָפָּשָׁ זָאָגָן אִין אַיִּין וּוּאָרְטָט וּוּסָ דָּאָס אִין?

בִּ-פְּעֻיִּי אַיךְ פְּשָׁוּטָאָ גַּרְינְגָּעָגָּע וּוּגָעָ צַו גַּעֲבָן גַּעַלְטָ
וּוּלְכָעָ צַוְּעָק אַיךְ דִּי קְהִילָּה, עַפְּסָ אַזְוִי וּוּיְגָוְלָ פְּעֻיִּי, אַבְּעָרְעָ
אַונְזָעָרְסָטָם אַרְבָּעָט נִשְׁתָּאַוְוִיךְ דִּי אַינְטָעָרְנָעָט. עַס אַיז אַ
טַעַקְסָט בְּעִיסְדִּיק סִיסְטָעָם.

פָּאָר אַיְנָעָרְסָט וּוּסָ אַזְּטָאָט נִשְׁתָּאַזְּנָעָרְסָט קִיְּין קָאָמְפִּוְוּטָעָר, אָן
וּוּסָטָ נִשְׁתָּאַזְּנָעָרְסָט גַּוְגָּלְפְּעֻיִּי. וּוּסָ אִיז דָּאָס בִּ-פְּעֻיִּי?
אַגְּרִינְגָּעָ סִיסְטָעָם, וּוּסָ אַקְּעָפְּנָעָנָעָן אַקְּאָונְטָ, קָעָן
מַעַן מִיטָּ אַפְּשָׁוּטָעָט טַעַקְסָט פָּוֹן מַמְשָׁ אַפְּאָר אַוְתִּוְתִּיְּמָנְדָּבָן
זִיְּן סְיִיְּ וּוּלְכָעָ סְכוּם פָּאָר סְיִיְּ וּוּלְכָעָ צַוְּעָק צַוְּיָשָׁן אַנְשָׁי

א גראיסע ישר כה ר' אהרון פאר דין טיערעד ציטט וואס דו גיבסט אוועק פאר אנשי שלומינו שלא על מנת לקבל פרס. עס איז אומגלויבליך די רעוואלוציע וואס איז איסטעם קען בעיגגען. אידן וילן געבן צדקה, און איז איסטעם וועט בעורת השם יתברך זיך ער צוגעבן איז מען זאל קענגן געבן צדקה מיט הרחבה הדעה.

זיך אינצושריין שיק דאס ווארט **טויוֹן צו 8453852400** וואס דו וועסט אונ פאלג אויס די פשטוּע אנוויזונגען וואס דו וועסט באקומען אויף טעקסט.

וועלייא מסבודג

מען פרישט איבער "עתרות אפפעל" פארן קומענדיגן חתונה סעוזן

פריליכע ניעס קומט ארין איז איז די יעציגע טאג גרייט מען זיך אופיצוריישן די זאל אין ישיבה "עתרות אפפעל" וואס דינט שווין אפער יאר פאר די געבוריך פון די שמחות אין די קהילה, ובפרט פאר די חתונות, וואס ווי מיר שטייען יעצעט איז דאס שוין ברוך השם נארמאלאז איז (על כל פנים בי אונז אין די קהילה) איז חתונה באלאנט צו ווערן געפראועטע אין בית המדרש אויף אפשטע איפן, און נישט אין קיין זאל וואס קאסט א hon תועפות פאר ביידע מהותנים. פארשטייט זיך נאכן ניצן איזופיל די פלאז, ברוכט מען דאס אופירישן יעדע שטיך צייט, צוליב דעם האט זיך אונזער אלעמען געטעריער עסקן ר' אייזיק אפפעל הי'ו נאך וועט די זאל ווערט גערופן, זיך אריינגעווארטן איז די ארבעט מיטן' גאנצ'ן קראפט, און וועט אם ירצה השם איבערמאכן די ווענט גאר שיין און פרישעס זאל זיין גרייט פאר די פרישע חתונות וואס ווערט ווערן געפראועט גלייך נאכדען וואס מען קומט אהיים פון קעמאפ.

עוד ישמע ערי יהודה ובחוץ ירושלים

דארכן שרייבן זיינער א קורצע טעקסט.

צום ביישפיל: kh02 1 3456

קען איך סיעון מער ווי איזן קארטיל?

list א. וויפיל קארטעליך די ווילסט, ווען דו שרייבט cc צום סיסטעם באקומסטו צוריך אליע קארטעליך וואס דו האסט אויפן סיסטעם.

וואס טו איך ווען איך וויל אויסמעקן א קארטיל?

delete 3456 מיט די לעצעט פיר ציפערן

קען מען צוליגן נאך א טעלעפאן נומער וואס זאל קענגן נוצץ די זעלבע אקאנט?

יא, טעקסט add מיט די אנדערע טעלעפאן נומער. צום ביישפיל: add 8451234567

אויב איך וויל נאכדען אראפנעמן ינען צוגעליגיטע נאמבער?

שרייב delete מיט ינען טעלעפאן נומער.

ニישט צום גלייבן, וואס מ'קען אלס טוּן מיט א פשטוּע טעקסט. וואס נאך קען מען טוּן מיטן סיסטעם?

מ'קען זען ריפארטס וויפיל געלט מהאט שווין מנדב געווען דורך אונזער סיסטעם און פאר וועט. טעקסט RLD (וואס שטייט פאר **RLD**) מיט א נומער פון וויפיל טאג צוריך די ווילסט זען, און עס וועט צוריך קומען א דעתאלירטע ריפארט פונקטיליך אליע דינע נדבות ווען, וויפיל און א סך הכל.

צום ביישפיל ווען מען וויל א בארכט פון מינען נדבות פון די לעצעט זיבן טאג שרייבסטו **7 RLD**

בכל יעדעס מאל דו געסט געלט וועסט באקומען א רעסט אויף אימעיל, אווי אויך אינמאל אל הווש וועלן אלע באונזער באקומען א רעפארט. און סוף יאר וועט מען באקומען א לעגאלע רעסט מיט די פונקטיליכע פרטימ פון אלע נדבות וואס זענגן געבען געוואן נצנדיג אונזער סיסטעם וואס מען וועט קענגן נוצץ ביים פילן דעם טעקס ריטוירן.

איך הער אונטער די קוליסן איז עס זענגן דא נאך פילע ניע אפצעס אויף וואס מען ארבעט, קענסט מיר אפשר געבן עפעס פרטימ?

אויף דערויל איז דאס גענג, אם ירצה השם בי צוויי וואכן וועל איך געבן פרישע אפדעיטס וואספאה ניע אפצעס עס וועט צוקומען, און ווי זאכן האלטן.

אנגעהויבן לוייפן, האב איך געבעטן דעם איבערשטן אויך זאל אוניגאן און קענען ארויף גיין געהעריג אויפֿן באס און נישט דארפֿן ווארטן פֿאָר די נעקסטע באס, דער דריינוער האט אויפֿגעמאכט די טיר, ס'אי געווארן אַגְּרוֹס גַּעֲדָרְעָנֶג, אַבְּעָר שְׁכַּח אִיבְּעָרְשְׁטָעָר אויך האב געקענט אַרוֹפֿ גַּיְן אוֹפֿ די באס און אַגְּעָקוּמָעָן בְּשָׁלוֹם אַהֲיֵם

שְׁכַּח אִיבְּעָרְשְׁטָעָר, דָּעָר אִיבְּעָרְשְׁטָעָר אֵין אָזְּוִי גּוֹט צו מיר און צו יעדען, כי אתה שומע תפילת כל פה.

יעקב און ישעוי האלצער - קריית יואל:

לייל שיי האבן מיר געווארלט מיטהאלטען דעם שייעור פונעם ראש ישיבה, דא אין קריית יואל קען מען נישט מיטהאלטען דעם שייעור ממשך די זומער חדשין, ענגען מיד געפֿאָרן קיַין מאָנָסִי היכל הקודש בבית המדרש. מיר קומען אַן אהַיְן אַן מען וויל אנהייבן צו הערוֹן דעם שייעור וואָס אַיְן געוווען צוֹאָמָעָן מיט אַהֲרָנוֹן סִימָן הַשְׁיָס פֿון הַילְּדָן נְחֻמָּן נְתַנְּן נְרוּאֵיד בְּן הַרְאָשָׁה ישיבה שליטאָ, אַבְּעָר מען קען נישט מיטהאלטען וויל די סְפִּיקְעָד אַרְבָּעָט נישט. מען האט פרובייט אַהֲרָן אַהֲרָן אַבְּעָר ס'הָאָט גַּאֲרָנִישָׁט גַּעַהְאָלְפָּן, וואָס טוֹט מען דָּא?

צוקיקענדיג די מוצב האבן מיר אַפְּגַּעַמָּאכְט גְּלִיכִיךְ אַרוֹיזְצְּוֹנְעָמָעָן פֿון אַונְגָּוָר אַוְצָר די גַּעַוְאָלְדִּיגְעָע עַצְּחָה וְאַס דָּעָר רַאֲשָׁה ישיבה לערנטן מיט אַונְגָּשְׁטָעָנְדִּיג, דָא אַיְזָה תְּפִלָּה, מִיר האבן געבעטן דעם אִיבְּעָרְשְׁטָן "אִיבְּעָרְשְׁטָעָר העלְפָּה אַז די סְפִּיקְעָד זָאָל פּֿינְיָן אַרְבָּעָט אַן מִיר אַלְעָזָאָל קענען מיטהאלטען די שייעור אַן ווּרְעָן פֿון דָעָם עַרְלִיכְעָע אַיְזָן, מִיר האבן זַיךְ אַרְוִיסְגַּעַשְׁלִעְפָּט בְּזַיְהָעָר אַלְסְ כְּדִי צָו הַעֲוָן דָעָם שייעור, אַן יַעֲצֵט אַרְבָּעָט עַס נִישְׁטָה, הַעֲלָף אַונְגָּן. יַא ברָךְ הַשְׁמָה די ווּאַונְגָּדָר האט פְּאַסְיָרָט עַס האט אַגְּעָהוֹבָן אַרְבָּעָט וְיַי גַּאֲרָנִישָׁט וְאַלְטָ גַּעַוְעָן.

יעקב בלוך - בני ברק:

פאר אַ שְׂטִיק צִיִּיט צְוִירָק האב איך געשפּֿרְט זִיעָר נִישְׁט גּוֹט, אַיך האב נִישְׁט גַּעַוְאָסָט וְאַס דָּאָס מִיְּנָתָן. אַיך האב אַגְּעָהוֹבָן זַיְעָר שְׁטָאָרָק בעטן דעם אִיבְּעָרְשְׁטָן סְצָאָל אַוְעָקְגִּין, נָאָכָן מָאָכָן אַסְאָק תְּפִלּוֹת אַיך זָאָל שְׁפִּירָן גּוֹט בֵּין אַיך גַּעַגְּנָגָעָן צָוָם דָּאַקְטָעָר האט מִיר גַּעַזָּאָגָט אַז עַר זַעַט נִישְׁט קִין שָׁוָם פְּרָאָבְלָעָם דָו בִּיסְט גַּעַוְנָת אַן שְׁטָאָרָק.

שְׁכַּח אִיבְּעָרְשְׁטָעָר אַז דָו האָסְט רַחֲמָנוֹת גַּעַהְאָט אוֹפֿרְטָמָה, אַן מִיךְ מִקְרָב גַּעַוְעָן צָו דָעָר רַאֲשָׁה יִשְׁבָּה שְׁלִיטָאָא וְאַס לְעַרְנָת אָוָס אַז וְאַס מִידָּאָרָף קָעָן מַעַן בעטן פּוֹנוּם אִבְּעָרְשְׁטָן.

אברהם משה שטראדאסער - קריית ברסלוב:

אַיְזָן פְּרִיאַטָּאָג צוֹנוֹאָכָטָס אַיְזָן רְ' שְׁלָמָה רַוְתָּה נָרוֹ אַיְאָר צַוְּגַּעַגְּנָגָעָן צָוָם עַמוּד, אַיך האב גַּעַדְעָנָקָט אַיְזָן מִיְּנָהָבָה אוֹ עַר האָט עַפְעָס אַשְׁיַׁעַג שְׁטִיקָל אוֹפֿרְטָמָה 'וְשְׁמָרוֹ', אַיך האב זַיְעָר שְׁטָאָרָק גַּעַוְוָאָלָט עַר זָאָל זָאָגָן דָעָם שְׁטִיקָל.

אַיך גַּעַדְעָנָקָט אַז אַיְנָמָאָל אַיְזָה גַּעַוְוִיסְטָעָבָל תְּפִלָּה צַוְּגַּעַגְּנָגָעָן צָוָם עַמוּד אַן עַר האָט נִישְׁט גַּעַזָּאָגָט עַפְעָס אַשְׁיַׁעַג שְׁטִיקָל וְאַס עַר פְּלָעָגָט גַּעַוְעָנָלִיךְ זָאָגָן, אַן עַס האָט מִיר גַּעַפְעָלָט אַיְזָן מִין עַגְגָה שְׁבָת.

אַיך האב געבעטן אַ קלְיִינְעָט תְּפִלָּה אַז רְ' שְׁלָמָה זָאָל עַס יַא זָאָגָן, אַן בָּרוֹךְ הַשְׁמָה עַר האָט טַאָקָע גַּעַזָּאָגָט דָעָם שְׁיַׁנְעָם 'וְשְׁמָרוֹ' וְאַס אַיך האב לִב 'לְכָבֹד שְׁבָת'...

ברוך נויסבוים - בני ברק:

מוֹצָאִי תְּשִׁיעָה בָּאָב בָּין אַיך גַּעַפְעָרָן מִקְדָּשׁ זִיְּנִי די לבָנָה, בַּיּוֹם שְׁעָרְ הַשְׁמִים, צַוְּאָמָעָן מִיט נָאָך טַוִּיעָנָטָעָר אַיְזָן. וּוּנְ אַיך בָּין אַרְוִיס פֿון דָאָרָט, זָאָרָך אַז עַס אַיְזָה אַגְּרָוּס שְׁטוּפְעָנִישָׁ, אַן אַרְיָן צִבְּרָה וְאַרְטָ צָו פְּאָרָן מִיט די באָס צְוִירָק אַין שְׁטָאָט, וּוּנְ מַעַן האָט שְׁוִין גַּעַזָּעָן דָעָר באָס פֿון דָעְרוּוּיְתָנָס האָט שְׁוִין דָעָר גַּאנְצָעָר עַולְמָן

סִיְּ וּוֹאָ אַיך וְוּאוֹינְטָ קַעַנְטָ אַיך אִיבְּעָרְלָאָזָן אַיעְיָד
מִשְׁהָ פֿון תְּפִלָּה.

שִׁיקְעָט אַרְיָין אַיְיָעָר מַעְשָׁה פֿון תְּפִלָּה צָו 845-379-1161

א שיחה

כ/ג/ג

רָאשׁ יִשְׂרָאֵל שְׁלֹמֹת אָגָט

בין איך דען חשוב?

דער ראש ישיבת שליט"א אגט: ווען עס קומט צו 'גשמיות' האלט יעדר פון זיך; דער הוי פאסט נישט פאר מיר, דער שידוק פאסט נישט פאר מיר, דו גויסט ווער איך דער דער דזשאָב פאסט נישט פאר מיר, דו גויסט ווער איך בין?!... אַבּעֲרֵשֶׁטן צום אַיִּבְעַרְשֶׁטֶן, דָּאַן וּוּרְטַעְמָן אַן עַנְיוֹן, וּוּרְטַעְמָן קומט צום אַיִּבְעַרְשֶׁטֶן, בֵּין איך דען חשוב ביהם אַיִּבְעַרְשֶׁטֶן?' אַבּעֲרֵשֶׁטן או מען הייבט זיך אויף באָקּומט מען פֿה צו דינען דעם אַיִּבְעַרְשֶׁטֶן.

דער הייליגער רבּי נָהָר זְכָרוֹן לִבְרָכָה אֵיז אַמְּאָל געקבומען צום רבּי זיך, אָנוּן דער רבּי האט אַנְגָּעוּהוּבָן דען פֿון 'אמונה', האט רבּי נָהָר באָקּומען חַלִּישָׁת הַדּוּת, וּוּיל וּוּאָס עַר האט גַּעַהְעָרְטַע פֿון רבּי נָהָר פְּאַרְשָׁטָאָנָן אָז דער רבּי מִיְּנַט אִים פְּעַרְעָנְלִיךְ, קומט אָוִיס, אָוִיב דער רבּי דָּאַרְפּ גַּעַבְּן חַיּוֹק אויף אַמְּנוֹנָה מִיְּנַט עַס אָז אַיך דָּאַבּ נִישְׁתְּ קִין אַמְּנוֹנָה, האט דָּאַס אִים זַיִּעַר וּוּי גַּעַטְוֹן, רַופְטַע זיך דער רבּי אָנוּן: 'אַפְּלָו דָו גַּלְיִבְסֶט אַיְגָעָם אַיִּבְעַרְשֶׁטֶן, אַבּעֲרֵשֶׁט דָו הַאָסְטַן גַּיִשְׁתְּ קִין אַמְּנוֹנָה אַין דִּיר!' דער רבּי האט אַפְּגַּעַלְיָנִיט זַיִּגְעַן מַחְשְׁבָׁות אָנוּן אִים גַּלְיִיךְ גַּעַנְטְּפָעָרטָן, אָז עַס אַיך נִישְׁתְּ גַּעַנְגָּז אָז מַעַן גַּלְיִבְט אַיְגָעָם אַיִִיבְעַרְשֶׁטֶן, נָאָר אָמַעְטָשְׁ דָּאַרְפּ אָזְך גַּלְיִבְוֹן אַין זַיִּה, אָז עַר אַיִּז באָלִיבְט בַּבְּיִם אַיִּבְעַרְשֶׁטֶן, אָנוּן אָז דער אַיִִיבְעַרְשֶׁטֶן הערט צו זַיִּגְעַן תְּפִילּוֹת (שִׁיחָה חַר"וּ, סִיקָּן קָמָ).'

בֵּי מַעְנְטָשָׁן אֵיז אַגְּעָנוּמָעָן אָז עַס אַיך דָא עַרְלִיכָּע אַיך, עַס זַעַגְעָן דָא צְדִיקִים, אַבּעֲרֵשֶׁט יָוּרְדָן בֵּין איך?! אָנוּן מעַן מִיְּנַט נָאָך אָז מעַן וּוּרְטַע מִט דָעַם אָן עַנְיוֹן, בֵּי זְדַעְרוּוַיִּל אֵיז דָאָס 'פְּאַלְשָׁע עַנְיוֹה', אַדְעָר בַּעֲסָעָר גַּעַזְגָּט 'פְּאַרְשִׁטְנְקָעָנָע גַּאֲוָה'; וּוּיל וּוּי קומט אַרְיָין דָאָס וּוּאָרְט 'אַיך'? 'אַיך בֵּין זַאַ', אָנוּן 'אַיך בֵּין נִישְׁתְּ'... דער אַיִִיבְעַרְשֶׁטֶן אָז דָאָן דער אַיִִיבְעַרְשֶׁטֶן האט דִיך לִיבּ, דער אַיִִיבְעַרְשֶׁטֶן וּוּאָרְט אַזְוִית דִיך, דער אַיִִיבְעַרְשֶׁטֶן וּוּיל דִיך, דער אַיִִיבְעַרְשֶׁטֶן האט אַנְחַת רֹוח אָז דָו הַיְּסָשׁ שְׁבָתָן, דו גַּיִיסְט מִט צִיצִית, דו הַאָסְטַן אָבָּאָר אָנוּן פִּיאָוֹת. דֵי אַלְעָמָה מַחְשָׁבָות פֿון 'אַיך בֵּין דָאָך אָזְוִי וּוּיְטָ', אֵיז גַּרְגִּישָׁת קִין עַנְיוֹן, דָאָס אִיז פְּשָׁוֹת גַּאֲוָה. אָנוּן צוֹלֵיב דִי סָאָרֶט מַחְשָׁבָות, זַיְגָט נִישְׁתְּ דָעַר מַעְנְטָשָׁן צום אַיִִיבְעַרְשֶׁטֶן. עַס אַיך דָא אַיִּין עַצָּה, אָמַעְטָשְׁ נָאָל גַּלְיִבְוֹן אַין זַיִּה, עַר זָאָל וּוּיסָן אָז דער אַיִִיבְעַרְשֶׁטֶן דָאַרְפּ אִים.

בעזורת ה' יתברך - יום ג' פרשת ראה, כ"א מנחם-אב, שנת תש"פ לרפט קטן לכבוד מינע טיער פְּלִימִידִים שְׁחִיוּ וּוּאָס וּוּאַיְגָעָן אַיִּן יִבְנָאֵל עִיר ברסלוב.

איך בעט אַיך אִיד זַאלְט גַּעַדְעַנְקָעָן וּוּאָס אִיד האט גַּעַלְעַנְטָן אַיִּן יִשְׁבָּה, מִיט דָעַם זַאלְט אִיד לְעַבְּן. אִיד וּוּאוֹנִינַט אַן אָזָא דַיְלִינְגָּשְׁטָאָט, אַ שְׁטָאָט וּוּאָס מַזְהָרָא 'שָׁה האט גַּעַבְּזִיט מִיט בְּלֹוט אָוֹן שְׁוּוֹיסָס, אַ פְּלָאָז וּוּאָס מַזְהָרָא 'שָׁה האט אַוּוּק גַּעַגְעָבָן דַּעְרָפָאָר זַיְנָע טַעַג אָוֹן יָאָרָן - זַאלְט אִיד לְעַבְּן מִיט דִי לְמִידִים.

איך בעק זיך זַיִּעַר צַו עַזְקָ, אִיך וּוּל זַיִּעַר שְׁפָאָרָק קָוָמָעָן קִיְּין יִבְנָאֵל צַו מַזְהָרָא 'שָׁה אִיך קָאָב יַעֲצֵט פְּרוּבִּירְט צַו באָקוּמָעָן רְשָׁוֹת פֿון דִי מַדְיָה של גַּיהְנָם, אִיך וּוּאָרְט אַזְוִי אַתְּשָׁוֹבָה, אִיך נָאָפּ בְּקָרְבָּן צַו זַיִּי מִיט עַזְקָ.

אִיך יִשְׁבָּה אֵיז יַעֲצֵט הַזְּיך יוֹם טֻבָּה; אַלְעָל בְּחוּרִים זַיִּן צַו אָוֹן לְעַרְגָּעָן, מעַן עַנְדִּירְגַּט יַעֲזָן טָאגְמִסְתַּחְתָּעָנִית - פְּעַרְצִיג טַעַג אֵין צַו, פֿון טַוּ בְּאַבְּבִי רָאַשׁ הַשְׁוֹהָה הַבָּא עַלְינוּ לְטוֹבָה, אַלְעָל טַעַן דִי סְגָּלָה פֿון מַזְהָרָא 'שָׁה בְּתִימִוּת וּבְפֶשְׁיוֹתָה.

מַזְהָרָא 'שָׁה אֵיז גַּעַקְוּמָעָן צַו אָנוּן אֵיז יִשְׁבָּה זַוְּמָעָר שָׁנַת תש"ע"א, דַעְמַאלְט אֵיז גַּעַוְעָן אֵיז יַעֲצֵט אַסְאָד וּוּאָס הַאָבָן זַיִּד גַּעַדְרִידְט אַן הַכְּלָה קְזֻזְשָׁה הַאָבָן פְּרוּבִּירְט צַו דַעְן שְׁלַכְטָסְט צַו מַזְהָרָא 'שָׁה אַזְוִי דִי יִשְׁבָּה, דַעְמַאלְט אֵיז מַזְהָרָא 'שָׁה עַלְקָוּמָעָן אֵיז קָעְמָפּ אָוֹן גַּעַזְעָט דִי בְּחוּרִים: 'אִיך זַאָג צַו אַלְעָל וּוּאָלְעָל לְעַרְגָּעָן אָוֹן אַזְוִי אַזְוִי פְּאַלְעָעָן זַיִּדְיָינְגָּעָן עַדְזָן טָאגְמִסְתַּחְתָּעָנִית וּוּעַל טְרַעְמָן זַיִּעַר שְׁיָודָק', אָנוּן אַזְוִי אַזְוִי גַּעַעְעָן גַּעַעְעָן, יְעַנְעָם יָאָר הַאָבָן חַתּוֹנָה גַּעַהְעָט צַעְנְדִּילְגִּילְגָּעָר בְּחוּרִים. אַזְוִי טַעַן דִי בְּחוּרִים יְעַדְעָס יָאָר, מַעַן פָּאַלְגָּט אַזְדִּיק, קָעָן טַעַט דִי סְגָּולָה אָנוּן מַעַן זַעַט גַּרְיִיסָּע נִיסְמָם.

פָּאַרְוָאָס שְׁרִיְבָּ אַיך עַזְקָ אַזְוִי וּוּל אַיך דַעְרִצְיָילְן אַז מַעְשָׁה וּוּסָה אֵיז שְׁיָקָ צַו דָעַם עַנְנִין. אַז אַיְגָעָרָמָאָן דַעְרִצְיָילְט מִיר, עַר מַוּטְשָׁעָט זַיִּד מִיט שְׁלָוּס בַּתְּ אַנוּ עַר אַיך יַעֲזָבְעָן בַּיִּים שְׁיָעָר וּוּן מַזְהָרָא 'שָׁה אַזְוִי דִי יִשְׁבָּה, דַעְמַאלְט אֵיז פְּרוּבִּירְט צַו בַּתְּ אַנוּ עַר אַיך יַעֲזָבְעָן בַּיִּים שְׁיָעָר וּוּן מַזְהָרָא 'שָׁה אַזְוִי דִי יִשְׁבָּה, דַעְמַאלְט אֵיז דִי בְּחוּרִים דִי סְגָּולָה פֿון מַסְכַּתְּמִעְנִית, אֵיז עַר צַוְּגָעָנָגָגָעָן פְּרַעְעָן מַזְהָרָא 'שָׁה אַזְוִי עַר וּוּעַט אַזְוִי פְּעַרְצִיג טָאגְמִסְתַּחְתָּעָנִית צַו הַאָבָן אַזְוִי וּוּעַט צַו הַאָבָן אַזְוִי שְׁמַיְכָל: 'מַעְנְדָלְמָעְנְדָל אַז אַיְגָעָרָמָאָן וּוּל הַאָבָן אַז גַּוּטְשָׁלָוּס בַּתְּ דָאַרְפּ זַיִּי אַזְוִי וּוּתְנִין אַזְוִי שְׁטוּבָה'.

דָאָס וּוּל אַיך עַזְקָ בַּעַטְוֹן, אִיך זַאלְט מַזְוֹתְרָ זַיִּן אֵין שְׁטוֹבָה: אִיך זַאלְט נִישְׁתְּמָעָן מַקְפִּיד זַיִּין וּוּן דִי עַסְוָן אֵיז יַנְשָׁטָה גְּרִיטָה וּבְדוּמָה, אִיך דַאָרְפּט קוּלוֹן גּוֹט אַזְוִי דִי וּוּבִי אַזְוִי אַזְוִי הַאָלְטָן טַיְיָעָר. זַיִּט נִישְׁתְּ קָאָרְגָּ מִיט גּוֹטָע וּוּרְטָעָר, גַּעַבְּט אֵין אַזְיָּוּר גּוֹטָע וּוּרְטָעָר וּוּרְטָעָר אַזְוִי זַיִּה זַיִּין אוּ דִי שְׁכִנָּה וּוּרְטָעָר וּרְטָעָר בֵּי אַיך.

וּוּן אִיך זַעַט בַּיִּים צַיְּוֹן בַּעַטְסָ פָּאָרָמִיר: יוֹאָל בּוּ רִיצָא רַעַכְילִיל, אִיך זַאָל הַאָבָן אַזְוִי וּוּל הַעֲלָמָן אַזְוִי אַזְוִי עַגְּלָה. דָעַר אַיִִיבְעַרְשֶׁטֶן זַאָל הַעֲלָמָן אַזְוִי הַצְּלָחָה אַזְוִי עַגְּלָה.

אַמְשָׁה פָּזָן אֶצְדִּיק

זיה: רבוננו של עולם! ווי קען איך טרעהן א גוטע זאך אויף אידן.

פלוצלינג זעהט ער ווי א פורי שלעפעט א זעלקל און זי שעטלט: צז די רוח זאל ער גיין...! ער גייט איר נאה, און ער שטעטלט איר אפ, און פרעגט איר: זועמען שעטלטסטו? זאגט זי אים [זוי האט נישט געוויסט ווער דאס איז]: זעם איך שעטלט ווילט איר וויס? איך שעטלט דעם בוטשער! איה האב זיבן קינדרער, איך האב געקוייפט 'קשר פלייש', און עס האט געקאסט זיער טיער, און נאך אלעט געווונז מער ווי הווילע ביינער און קויים אביסל פלייש, ווי איזו קען איך קאכן פאר זיבן קינדרער פון די ביסל פלייש? פרעגט ער איר: און זויפיל קאסט טרפה'גע פלייש? זאגט זי: א צענטיל פון דעם, און נאכדערכז געת מען גוטע שטייקער פלייש. פרעגט ער איר: און אפשר זאלט איר דארט גיינ קויפן? זאגט זי: דו אלטען נאר! דו אלטען בעל עביבה! טרייפות זאל איך עסן? איך מיט מײַנע קינדרער זאלן ענדערש דערשטייקט ווערין, ווי מיר זאלן עסן טרפה'גע פלייש רחמנא לצלן.

ווי נאר דער הייליגער באַרדיטשׁובער רב האט דאס געהרט, האט ער געזאגט: רבוננו של עולם! געבע א קוק ווי א 'אַידענְע' זאגט "זוי זאל ענדערש דערשטייקט ווערין צויאַמען מיט די קינדרער, אבי נישט נכסל צו ווערין מיט קיין טרייפות און נבלות." וויל דער הייליגער באַרדיטשׁובער רב האט שטענדיג פראָאַרט מלמד זכות צו זיין אויף אידן זואָס דאס איז די העקסטע זאך.

(קונטרס "אן אַנגענְען לעבן")

מלמד זכות זיין אויף אידן

עס ווערט דערציילט איז ווען דער הייליגער באַרדיטשׁובער רב זכותו יגן עלינו איז געווונז רב און פינסק [לייטא], איז אַמאַל געקומען דארט א מגיד און ער האט אים געבעטן דרישות צז זאנז א דרשעה, האט אים דער הייליגער באַרדיטשׁובער געזאגט: נאר מיט איזן תנאֵי, איז דו וועסט נישט רעדן קיין שלעכטס אויף אידן! דער מגיד האט צוּגָזָגֶט, אַבער ווי נאר ער האט זיך אַנְגָעָתוּהן דעם טלית און אַנְגָעָהוּבָן צז רעדן, האט ער פֿאַרְגָּעָסָן פֿוֹן אלעט, און אַנְגָעָהוּבָן צז זאנז שאָרְפָּעָסָן מַוְסֵּרָ רַיִד.

גָּלִילִיק האט דער הייליגער באַרדיטשׁובער רב געגעבען א קלאָפ אַוְיפָּן טִיש, און זיך אַנְגָעָרוּבָן: רבוננו של עולם! זאלסט וויסן איז אלעט וואָס דער מגיד זאגט איז שְׁקָר, אַידִישׁע קינדרער זענְעָן זיַעַר חַשּׁוּב און טִיעָר! און ער הייבט און אַוְיסְצָוְרִימָעָן אַידִישׁע קינדרער וככ', און ער זאגט וויטער פֿאָרָן אַיְבָּעָרְשָׁטָן: דער איז איז אַרְיָמָאן, ער דארף חתונה מאָקָן זיַעַנְעָטָן ער איז אַרְיָמָאן, ער זאגט געבעק נישט קיין געלט, געלט אים געלט, איזו וועט ער מער נישט מַקְטִירָג זיין אויף אַידִישׁע קינדרער.

אויך ווערט דערציילט איז אַינְמָאַל איז געווונז מַוְרָאָדִיגָּע דִּינִים אויף אידן, און דער הייליגער באַרדיטשׁובער רב זכותו יגן עלינו האט פֿרָאַבִּיט דאס מַמְתִּיק צז זיין, אַבער ער האט נישט געקענט, איז ער אַרְזִיסָּגָעָנְגָעָן אַין גָּאָס, און געטראָקט צז

לִשְׁמָה רְבִינְסָמָן נְסִימָה

קַיִן אֶרְץ יִשְׂרָאֵל

גָּאַלְדָּעֲגָנָם בַּעֲקִיטָּשָׁע אֹנוֹ הָאָט זֶה גַּעֲזָעַצְטָ צָוָם טִישׁ לְכָבֹוד דָּעַם
רְבִיְּן. דָּאָס אַיְּ גַּעֲזָעָן דִּי עַרְשָׁטָע מְאַל אַיְּן אַהֲלָב זָאָר וּוָאָס עַר
אַיְּן אַוְיְפָגְעַשְׁטָאַגְּנָעָן פָּוּנְבָּעָט אֹנוֹ זֶה גַּעֲזָעַצְטָ בַּיִּים טִישׁ. לְכָבֹוד
דָּעַם רְבִיְּן אַיְּן עַר אַרְיְינְגָעַקְוָמָעָן מִיטָּן זַיְּן גַּאֲרַשְׁוּעָרָעָ צַוְּשָׁתָאַנְדָּ
אַיְּן וּוָאָס עַר הָאָט זֶה גַּעֲפָגָנָעָן דָּעַמְאָלָט עַטְלִיכָּעָ טָעַג פָּאָר זַיְּן
הַסְּתָלָקָות.

גַּעֲרַה לִילְגָּעָרְבִּי אַיְּ גַּעֲלָלִיבָן דָּאַרְטָ אַוְרָ שְׁבָתָ, אֹנוֹ דָּעַרְ צְדִיקָ
הָאָט אִים גַּעֲבָעָטָן אוֹזְעַר זָאָל עַסְוָן בַּיְּ אִם אָוָם שְׁבָתָ קְדָשָׁ. אַיְּן
אַנְהָוָבָה הָאָט דָּעַרְ רְבִיְּ נִישָׁט גַּעֲזָוָלָט,
אַבְעָרָ דָּעַרְ צְדִיקָהָאָט זֶה זַיְּעָרְ גַּעֲבָעָטָן
בַּיִּים רְבִיְּן, אֹנוֹ עַר הָאָט טָאָקָע גַּעֲנָעָס
בַּיְּ אִים.

נָאָק שְׁבָתָה הָאָט עַר גַּעֲשִׁיקָט צָוָם
רְבִיְּן צָעָן רַעֲנָדְלָעָה פָּאָר אַפְּדִינוֹ, דָּעַר
רְבִיְּ הָאָט גַּעֲזָעָן אוֹזְעַר מְזָוָּז אַוְסְטִילָן
זַיְּן גַּאנְצָ אַפְּרָמְעָגָן, אַבְעָר סְאַיְּ אַזְנְבָלְטָ נִישָׁט
מְעַגְּלִיךְ וּכְוֹ, דָּעַרְ רְבִיְּ הָאָט פַּאַרְשָׁטָאַגְּנָעָן
אוֹזְעַר דָּאָרָף נְסְפָלָק וּוּרָעָן, אֹנוֹ עַר אַיְּן
אַוְעַקְגָּעָפָרָן פָּאָר זַיְּן הַסְּתָלָקָות.

אַ זָּוָן פּוֹגָעָם מִשְׁמִישָׁ בַּיְּ הַרְבָּ
הַקְדָּשָׁ מִנְעָשָׁיְזָי זַיְּעָדָהָאָט שְׁפָעָטָעָר
דָּעַרְצִילָטָ פָּאָר רְבִיְּ נְתָנוֹ, אַזְיָן טָאָטָעָ
הָאָט אִים דָּעַרְצִילָטָ אַזְיָן דָּעַרְ רְבִיְּ
אַיְּזָעָלָטָ אַרְטָסָ פָּוּנְהָוִין, הָאָט
דָּעַרְ צְדִיקָ אִים בַּאֲגִילִיטָ בַּיְּ אַינְדָּרוֹיסָוּ,
כָּאַטְשָׁ דָּאָס אַיְּ גַּעֲזָעָן פָּאָר אִים
דָּעַמְאָלָטָ מִנְשָׁ מִסְרָרוֹתָ נִפְשָׁ וּוּילָ עַר
אַיְּ גַּעֲזָעָן אַוְיְפָגְעַנְעַוְוָלָדָ שְׁוֹאָה. אֹנוֹ
וּוּלָן עַר אַיְּ צְוָרִיקָ אַרְיִין גַּעֲנָגָנָעָן הָאָט
עַר גַּעֲזָאָגָט דִּי וּוּרְטָשָׁוֹ, "אַיְּה זָאָל מַעַרְ
נִישָׁט בַּאֲשָׁאָפָן וּוּרָעָן נָאָר אַזְיָה רְבִיְּ נְחָמָה
זָאָל בַּיְּ מִיר אַיְּבָר טְרָעָטָן דָּעַם שְׁוֹאָל,

אַיְּזָקָ גַּעֲנָגָטָ".

עַנְדָּע קוּמָעָנְדִּיגָּע וּוּאָרְ אַיְּה

קָאְפִּיטָּל 45

פָּאַרְעָזָנָגָן פָּוּנְפָּרִיעָר: אַוְיְפָיְן גַּעֲזָעָן צְוָרִיקָ פָּוּנְלָיְאָדִי, הָאָט דָּעַרְ רְבִיְּ
גַּעֲהָרָעָט אַזְיָה הַרְבָּה הַקְדָּשָׁ מִנְעָשָׁיְזָי זַיְּעָדָהָאָט, אֹנוֹ הַאֲלָט שְׁוֹין
צָוָם צָמָה הַסְּתָלָקָות, הָאָט דָּעַרְ רְבִיְּ בַּאֲשָׁלָאָן צָוָאָר צָוָאָם, דָּעַרְ רְבִיְּ
אַיְּזָעָל אַגְּגָעָקְוָמָעָן צָוָאָם מִפְּמָשָׁ פִּינְקָ טָעַג פָּאָר זַיְּן הַסְּתָלָקָות.

...

גַּלְיָךְ וּוּנְעַן דָּעַרְ רְבִינְסָמָן בַּאֲגִילִיטָעָר, רְיִצְחָקָ, הָאָט גַּעֲזָאָגָט דִּי
גַּוְטָעָ בָּשָׁרָה פָּאָר הַרְבָּה הַקְדָּשָׁ מִנְעָשָׁיְזָי זַיְּעָדָהָאָט, אַזְיָעַזְמָט
צָוָאָם, אַיְּזָעַר גַּעֲזָוָרָן פּוֹל מִיטָּפְרִידָ

עַר הָאָט גַּעֲזָאָגָט פָּאָר רְיִצְחָקָ, "אִיר
הָאָט מִיר יָעַצְטָ מִפְּמָשָׁ אַוְיְפָגְעַלְעָבָט".
אֹנוֹ וּוּנְעַן דָּעַרְ רְבִיְּ אַיְּזָעָקְוָמָעָן
צָוָאָם אַיְּזָעַר גַּעֲזָוָרָן גַּאֲרִילִיקָ
אֹנוֹ הָאָט אַוְיְפָגְעַנְוָמָעָן דָּעַם רְבִיְּנִיְּ מִיטָּ
גְּרוֹיִסְמָכָד, אֹנוֹ אָן אָוְמָפָאָשְׁרַבְלִיכְעָ
לִיבְשָׁאָפָט, אֹנוֹ זַיְּיָהָאָבָּן אַסְאָה גַּעֲרָעָט
צְוּוִיָּשָׁן זֶה.

רְיִצְחָקָ הָאָט שְׁפָעָטָעָר דָּעַרְצִילִילָ
אוֹ זַיְּיָהָאָבָּן אִים דָּאַרְטָ גַּעֲרָעָט אִיבָּעָר
מְרָאָהָאָן חִזְיָוָנָהָפָן אַמְּתָעָ צְדִיקִים
וּוָאָס זַיְּיָהָאָבָּן זַעֲגָנָעָן מִשְׁגִּי, זַיְּיָהָאָבָּן
גַּעֲרָעָט פּוֹגָעָם מְלָאָקָ מִטָּטָּ, אָנוֹ אָזְיָ
וּוּיְטָעָר.

דָּעַרְאָאָק הָאָט דָּעַרְ צְדִיקָ גַּעֲהִיָּסָן אָזְיָ
מִיְּזָאָל צְוָרִירָיו אַסְעָדָה פָּאָרָן רְבִיְּן,
דָּקְקָא בַּיְּ אִים אַינְדָּרָהָיִם. כָּאַטְשָׁ
וּוִי אַוְיְבָנְדָרְמָאָנָט הָאָט בְּמַעַן נִישָׁטָ
גַּעֲטָאָרָט גַּעֲוָעָנְלָדָ אַרְיִין גַּעֲנָגָנָעָן קַיְיָ
שְׁוּם עַסְוָן אַיְּזָעָל הַזְּוּיָהָיִן, פֿוֹנְדָעָסְטָוּעָן
''אַהֲבָה מִקְלָקָה הַשָּׁוֹרָה'' אָנוֹ מִיהָאָט יָאָ
אַגְּגָעָרִירִיט דָּאַרְטָ אַגְּרִיסָעָ סְעֻוְהָ.

דָּעַרְ רְבִיְּ אַיְּזָעָל אַיְּזָעָן אַיְּזָעָן, אֹנוֹ הַרְבָּה הַקְדָּשָׁ מִנְעָשָׁיְזָי זַיְּעָדָהָאָט
הָאָט זֶה אַוְיְפָגְעַהָיָבָן פָּוּנְבָּעָט אֹנוֹ אַיְּזָעָקְוָמָעָן מִיטָּן זַיְּן

א סעודת מיינ'ז ראש ישיבה

פריטאג צונאכטש שבת ואתחנן תשפ"ב

איבער פאר זי די גאנצע שבעת, זי פירן די טיש. דער ראש ישיבה האט פארצ'ילט אינגעראמען איז צוגעקובמען צו מיך פרעגן וואס ער זאל טוּן, זיין טאטע איז געקומען צו אים אויף שבת, און זיין טאטע זינגט נישט קיין זמירות, אליטויעש איז, אויב ער זאל זינגען זמירות בי די סעודה אדער נישט? און די ראש ישיבה האט געזאגט איך האב אים געענטפערט געב פאר דיין טאטע די אויבן אן, און ער זאל פירן די סעודה. און דו וועסט זיצן איז די זייט גענוי ווי אלס קינד בי דיין טאטן אין שטוב.

האט דער ראש ישיבה זיך אングערופן צו די בחורים, נישט צו וווײט פון דא, פאר א שטיק צײַט צוריק איז געווען א מעשה מיט א גוי ער האט געהאט אָdagִי און ער האט נישט געהאט געונג עסן פאר זיין דאגִי, האט ער געגומען זיין אלטע טאטע און אים צוגעביבנדן און אים געגuben פאר די דאגִי זייז זאל די דאגִי האבן וואס צו עסן פאר די קומענדיגע פאר וואכן. דאס איז א גוי. זיין דאגִי איז אים מער חשוב ווי זיין טאטע. און דער ראש ישיבה האט זיך אングערופן, ענק האבן נאך קינמאַל נישט געהרט דִי מעשה? ס'שטייט איז די גمراָ... אבער בי א איז זענען די עלטערן די חשובטע זאָך.

גות שבת! גות שבת!

דעRNAאָך איז דער ראש ישיבה האימיגענאגען פון של, דער ראש ישיבה איז אינטערנצען מיט א פריליכֶן גוט שבת וואס האט אופיגעלעבט דִי גאנצע הוי! און דער ראש ישיבה האט באגריסט זיין וויב, און דערנאָך די געסט, יעדן אינעם עקסטייר, מיט א ווארעמע גוט שבת.

דער ראש ישיבה האט געמאַכט פלאַצעער פאר יעדן אינעם וואו צו זיצן. די קלִיינע קינדער האט דער ראש ישיבה געצעט גלייך נעבן זיך, דערנאָך די געסט און די גורייסע קינדער, און בי די אנדרער זייט טיש זענען געיצן די פרוּין.

דער ראש ישיבה האט אングעטן זיין וויס און גאלדענע בעקיטשע און זיך אראָפֿגעזעט בײַם טיש און אングעפאַנגען <<<

אויז ווי איך האב די וואָך שבת קודש פרשת ואתחנן זוכה געוווען צו עסן א סעודה בײַם ראש ישיבה שליט"א, וויל איך מייטיילן פאר די חשובע לײַגער וואָס איך האב זוכה געוווען צו זען און הערן בי די הערליךע סעודה.

זינגען זמירות איז א עיקר אין אידישקייט

אנגעהויבּן האט זיך עס נאָך אונטן אין של נאָך DAOונגען וווען דער ראש ישיבה האט געזינגען זמירות מיט די בחורים, און דער ראש ישיבה האט זיך אָנגערופן צו די בחורים פארן זינגען, טײַערע בחורים, נאָך דריי וואָן איז מען דאַ אין קעמפּ, די וואָך שבת נחמוּ, שבת מברכִים אלול, און שבת רашׂ חדש אלול. נאָך דריי מאָל גִּי איך ענק עס איבּוואָגן, ענק גיינען חתונה האבן דראָפּן ענק וויסן אוֹז מען דראָףּ זינגען זמירות. מען קען עסן א געשמאַקע סעודה, פֿאָרבְּרָעָנָגָעָן, אָבעָר אוֹיך דראָףּ מען זינגען אָבְּיסָל זמירות. אוֹז ענק גיינען זינגען זמירות, וועלְן ענקערע קינדער זינגען זמירות, און ענקערע איינְיקְלָעָך, עס זעט אוֹיס ווי א פּשׂוּט זאָך, אָבעָר דער רבִּ זאגִט אוֹז זינגען זמירות איז א עיקר אין אידישקייט.

און דער ראש ישיבה האט אָנגעהויבּן זינגען זמירות מיט די בחורים אויז שיין, אַינְמִיטֵן זינגען האט דער ראש ישיבה זיך געגuben אָשְׁטַעַל אָפּ אָונְ דָּעָרְ רָאַשׂ יְשִׁיבָה זיך אָנגערופּן, מנהל זאג דאַ הוֵיך דִּ אָמָתָה, פּוֹן וווען די ישיבה שטייט איז שוין אָמָל געוווען אָזְעַלְכָּע געשמאַקע בחורים ווי יעַצְתָּ? און דער ראש ישיבה האט זיך אָנגערופּן אוֹז ס'אַיז נאָך קינמאַל נישט געוווען אָזְעַלְכָּע וואָילע בחורים איז ישיבה. ס'אַיז געוווען זײַער אָפּרְיְּלִיכָּע אַטְמָאַסְפָּעָר דָּאָרָט. אָן אוֹוֵר הָזָך וְהַנְּתָחָת.

געב פאר דיין טאטע די אויבּן אָן

דעRNAאָך האט דער ראש ישיבה זיך אָנגערופּן צו די בחורים איך וויל ענק אוֹיסלערנָען זײַער אַ ווַיכְטִיגְעָן זאָך, נאָך אָבְּיסָל גיינען ענק אלעַ חתונה האבן, ענק גיינען אָם יְרַצָּה השם אלעַ האבן שיינע גורייסע הייזער, און אָז ס'מָאַכָּט זיך אָמָל אָז עַלְטָעָרָן ווילְן קומָעָן אוֹיפּ שבת, געבעט מען

שבת ליגט זיך יא צו האבן א גוטע טיש.

און דער רаш ישיבה האט צוגעליגט או ס'אייז טאקע דא מענטשן וואס ליגן די ליכטער אויף א עקסטערע טיש בי זייט, אבער מיר ווילן די ליכט זאלן ליגן אויפן טיש. און דער רаш ישיבה האט זיך אנגערופן צום גאסט און גענאגט, דו דארפסט נישט אנהיבן יעצעט צו ליגן די ליכטער אינטימיטן טיש ווילל אוזי טוט מען דא, בי דיך אינדרההים זאלסטו זיך וויטער פירן ווי בייעצעט, בי אונז ליגט מען עס אינטימיטן טיש.

שטיין מיט דרכ ארכז בי קידוש

דערנאך האט דער רаш ישיבה געפרעגעט 'ווער וועט די וואך אויפהיבן די בעכער? עס זענען געוווען אסאך געסט, האט דער רаш ישיבה ארויפגעורופן אינע פון די קינדער פון די געסט נתנאל הילפרין נרו יאיר איז ער זאל אויפהיבן די בעכער. דערנאך האט דער רаш ישיבה אנגערזאגט פאר דיקינדער או בי קידוש דארף מען שטיין מיט גראיס דרכ ארכז, ווילל דער איבערשטער און אלע מלאכים זענען דא, און דער רаш ישיבה האט געמאקט קידוש.

א שיינעם גלעזל פאר די גאסט

נאך קידוש האט דער רаш ישיבה געגעבן גרעיפ דזשוס פאר אלע אנוועונדער, ערשת פאר זיין וויב, נאכדעט פאר די געסט, דערנאך פאר די חתונה געהאטע קינדער, און ס'אייז נאר איבערגעבליבן אין גלעז. האט דער רаш ישיבה גענאגט פאר די קינדער או די גלעז גיטי מען געבן פאר נתנאל הילפרין נרו יאיר, די גאסט, אפילה ער איז יונגער, אבער ער איז א גאסט, און דער רаш ישיבות קינדער האבן באקומוין אין א פלעסטיק קאפא.

ווען דער רаш ישיבה האט געגעבן גרעיפ דזשוס פאר די קינדער האט דער רаш ישיבה גענאגט א שיינע נאמען פאר יעדע קינד עקסטער, דאס איז פאר רחל להא די בעסטער מידל, דאס איז פאר יוסף מוקיר שבת, און אוזי וויטער.

דער רаш ישיבה האט זיך אנגערופן צו ר' שלמה אקאבאויטש נרו יאיר מיט א שמייכל, שוין, יעצעט גי איך מיך שוין אויסטונג די וויסט בעקייטשע, איך טו עס נאר אן בי נאר קידוש, און דו גייסט זיך שוין קענען פילן באקוועם און היימיש.

נאכדעט האט דער רаш ישיבה זיך אַרְמוּגָעָקָוֶט אויף די פילע אנוועונדער און דער רаш ישיבה האט גענאגט שכח

זינגען זמירות. און דער רаш ישיבה האט זיך אַנְגָעָרֶפֶן צום גאסט ר' שלמה אקאבאויטש נרו יאיר 'איך האך עס שטערט דיר נישט איז זינג נאכאמאל איבער זמירות.

דער רаш ישיבה האט געזינגען שבת שלום ומברוך היליגע שבת, לעכטיגע שבת, זיסע שבת, און די רаш ישיבה האט געפרעגעט די קינדער וווער ס'האט נאך עפעס וואס מען קען זינגען לבבוד שבת, האבן די קינדער געזאגט בשמיים' דיגע שבת, יامي שבת, און נאך.

ברסלבייע קינדער

עס איז געוווען זיעיר פריליך ביים זינגען, אפער מאל אינטימיטן זינגען האט דער רаш ישיבה געלאלאטשט און געוויזן פאר די קינדער זאלן אויך קלאטשן, און דער רаш ישיבה האט געפרעגעט, וווער ס'ויסט וואס געשטעט ווען מען קלאטשט? אײנער פון די קינדער, א גאסט נתנאל הילפרין נרו יאיר, האט גענטפערט איז ווען מען קלאטשט ברענונגט מען די לופט פון ארץ ישראל,עס ווערט דא אוזי ווי ארץ ישראל. האט דער רаш ישיבה הנאה געהאט און דער רаш ישיבה האט זיך אַנְגָעָרֶפֶן, 'ברסלבייע קינדער, זיי וויסן שוין אלעס!

נאכן זינגען זמירות האט דער רаш ישיבה געשמיינט הדסים, און דער רаш ישיבה האט געפרעגעט די קינדער וווער וויסט וואס ס'פאסירת ווען מען שמיעקט הדסים שבת? דער רаш ישיבה פרעגט עס פון די קינדער יעדע וואך, יעצעט האבן די קינדער שוין געוויסט וואס צו ענטפערן, איז דער היליגע רב זאגט ווען מען שמיעקט הדסים שבת איז מען זוכה צו קינדער תלמידי חכמים. דערנאך האט דער רаш ישיבה געפרעגעט וווער פון די געסט איז עלטער, און אראפאגעישט די הדסים פאר יעדעם צו שמיעקן אין די ריעע פון די עלטסעט בעז די יונגעטען.

לבבוד שבת א גוטע טיש

אײנער פון די געסט, מרדכי אהרון הילפרין נרו יאיר, האט אמאַל געברענונגט פאר דער רаш ישיבה א מתנה א ליכטער, האט די רаш ישיבה זיך יעצעט נאכאמאל באדאנקט און אים גענאגט שיכח פאר די ליכטער. און די רаш ישיבה האט פארצ'ילט או די ליכטער האט זיך שוין צוויי מאל צויראָן, און מען האט עס שוין צוויי מאל גענדארפט פאררעכטן, ווילל די טיעש איז א שאקלדיינע טיש און כמעט יעדע וואך פאלט אראפ די ליכטער. דער רаш ישיבה האט גענאגט או ער זאגט טאקע איז מען דארף נישט קויפן קיין טיער פורניטשער, אבער אפשר לבבוד

ראש ישיבה האט זיך אングערופן צו איינער פון די געסט,
האסט שוין אמאל געהאט איז גוטע פיש? פאר דין וויב
זאלסטו אבער זאגן איז קאקט די בעסטע...

מען גיסט אראפ פאר די נישט גוטע

דער ראש ישיבה האט געבעטן איינע פון די קינדרער
זאלן גיין ברענונגנען מאמייס גלעזל, און דער ראש ישיבה
האט אングערונסן פאר איד גרעיפט דושוס מיט סעלצער. דער
ראש ישיבה האט געויזן פאר די קינדרער איז ווען מען עפנט
א באטל סעלצער דארף מען אביסל אראפיגסן פאר די
ニシט גוטע, וויל יעדע מאל מען עסט
א סעודה שטייען זי דארט און זי ווילן
אלעס אוועקנעםון, וועגן דעם גיסט מען
אראפ אביסל פאר די נישט גוטע און
אווי ווערן זי באראיאגט און זי לאזן
אַפְּ דִּ מְעַנְּטֵשׁ.

און דער ראש ישיבה האט מיך
געפרעגט, בי ענק שיקט די טאטע
אויך גרעיפט דושוס מיט סעלצער פאר
די מאמען? ווען די מאן גרייט עפעס
צו פאר די וויב, אדער די וויב גרייט
עפעס צו פאר די מאן האט עס גאר
אן אנדערע טעם און ספֿילט זיך
זיער געשמיינק. דער ראש ישיבה
האט פארצ'ילט איז ער בעט אסאך
מאל זיין וויב זי זאל אים מאכן אַ
קאווע, און איך זאג איר, אפייל איך
קען זיך אלילינס מאכן, אבער ווען דו
אנדערע געשמיינק.

חתונה האבן אַהֲנָה צו די הייליגע
טעג

דער ראש ישיבה האט פארצ'ילט
אוּס קומט יע策ט אַין חודש אלול
פֿיר חתונות פון בחורים וואס לערנען
איין ישיבה, דער ראש ישיבה איין געווען
זיער פריליך און דער ראש ישיבה האט פארצ'ילט אוּ
דער הייליגער צאנזער רב האט געזאגט אַין חודש אלול
איין די בעסטע צייט צו חתונה האבן, וויל וואס קען זיין
אַ גְּרֻסְעֶרְעַתְשׁוֹבָה יע策ט פֿאר די הייליגע טאג ווי חתונה
האבן?

אייבערשטער פאר די גויסע נס און האבן איז שײַנע
משפהה! און דער ראש ישיבה האט געפרעגט זיין וויב.
געדענסט נאך די חתונה ווען אונז האבן געמיינט און אונז
גיען נישט האבן קיין קינדרער? קוק ווי דער אייבערשטער
האט אונז געהאלפן און אונז האבן איז שײַנע משפהה!

דער ראש ישיבה האט געורךן אלע קינדרער זיך צו
וואשן, אלע האבן געמאכט אַ רײַע בַּיִ סִינְק אָן דער
ראש ישיבה האט יעדעם געוואשן און געהאלפן מאכן די
ברכה און גענטפערט אַמְּן אויף זיינער ברכה.

דערנאך האט זיך דער ראש ישיבה
געוואשן און געמאכט המוציא, און
ווען די חתונה געהאטע קינדרער און
די געסט זענען ארײַנְגְּקְוּמָן אַי
געווען צוגעריגט קליעַנְעַת חלות פֿאר
זַיְ אַז יעדער זאל קענען עקסטער
האבן לחם משנה.

דער רב טרייסט אונז

דער ראש ישיבה האט פארצ'ילט
פֿאר די קינדרער אַז די וואך
ההייסט שבת נחמו, נחמו מײַינט אַ
טריסט. און דער ראש ישיבה האט
ארומגעראדעט וועגן דעם אַז 'נְחָמָן'
איין דער הייליגע רביס נאמען, דער
רב טרייסט אונז, דער רב איז אונז
מוח' און מוחזק.

שפֿעטער האט דער ראש ישיבה
גערעדט פון דעם אַז סְאִי געווען
דרִי צִיטָן אַין יָאָר ווֹאָס מְעַן אַי
גְּקָוּמָן צו די רב, און דרי שבטים
אַ יָאָר פֿלְעַגְט דער רב גיין צו די
חסידים. האט דער ראש ישיבה
געזאגט ער האט געטראכט אַז אווי
ווי שבת נחמו פֿלְעַגְט דער רב
פֿאָרָן צו די חסידים, ווועט ער שבת
איןדרפר גיין דאוענען אַין קאנטְרִי
'אלְן הַחַיִּים'.

דער ראש ישיבה האט געשיקט צוּיַּי קינדרער אַין קאָך
אוּ זַיְ זָאָלָן העלפֿן ארײַנְגְּרַעְנְגָּן די פֿיש, און נאָכָן עַסְן
האט דער ראש ישיבה הויך אַמְּפֿלְעַמְּנְטִירַט זַיְן ווֹיַב וַיַּיְבַּש
גּוֹט אַן גַּעַשְׁמָאָק די פֿיש אַין גַּעַלְגָּעָן די וואָך. און דער

אינטערעסאנטע הוט, און איינער א טלית, און דער ראש ישיבה האט זי געגעבן אסאך אויפערזאמקייט, עס איז געוען איז אינטערעסאנט צו זען ווי דער ראש ישיבה לאזט זיך ארפאָ צו זי און רעדט מיט זי און הערט אויס זיערע קינדערישע מעשיות.

יעדע קינד א ברכה

דער ראש ישיבה האט אングעפאנגען צו זינגען א ניגון פון די אלבום טאנץ מיט אמונה #4 וואס גיט שוין כמעט אroiיסקומען, זיער א שיינע הערליךע ניגון: 'א מהי' א גורייש משפהה, ידע בעיבי איז א ברכה, ידע בעיבי נאך הצלחה, א מהי' נאך אינגעעלע, א מהי' נאך א מיידעלען, א מהי' א גורייש משפהה! דער ראש ישיבה זינגט דארט אין די ניגון ווי גוט ס'אי צו האבן א גורייש משפהה, און איז ס'אי נישט אמת וואס מענטשן זאנן אָז קינדער מאבן די לעבע שוער. און איז נאך דאס בלײַט פון א מענטש, זיינע דורות. אויך איז ס'אי גארנישט ווען די קינדער ווינען, נאך אביס גיינ זי ווען עלטער און דעםאלט קומט די נחת, און נאך אסאך שיינע זאנן.

דערנאָך האט דער ראש ישיבה געינגען נאך א שיינע ניגון, ועס וועט נאך ווער בעסער, דארפסט נאך רעדן צום באשעפער, ער איז פון אלעם גרעסער, תפילה עפנט אלע שלעסער...', און דער ראש ישיבה האט געטאָןץ מיט זיינע קליענע קינדער, ס'אי געוען זיער לעבעדייג.

יעדע זאל צוגעבן צו די סעודה

דערנאָך האט דער ראש ישיבה געזאגט אָז יעדער פון די געסט מהן פעעם צוגעבן צו די סעודה, אדער זינגען א ניגון, פארצ'ילן א מעשה פון תפילה, א ווערטל, זאנן א תורה, אדער סי' וואס. מען איז אָרוּמוּגָאנְגָעָן אַין אַרְיֵע און יעדער האט עפערס פארצ'ילט.

פרעגן א ערליךער איד

ווען מען איז אָגָעָקָומָעָן צו די רִיּוּע פון איינער פון די געסט, אַחֲתָן, האט דער ראש ישיבה אים געזאגט אָז זיַן כלָה אַיז זַיְעָר חַשּׁוֹב. ווַיִּסְטְּ פָּאָרוֹוָאָס זַיְחַשּׁוֹב? ווַיְיַלְּזַיְמַעַד זַיְעָד זַאַךְ, אָז מען פרעגט און מען פָּאָלְגַּט אַיז מען חַשּׁוֹב.

מען גיט טילן אַיסְעָט

אַינְמִיטָן די סעודה האב איך זיך געגעבן אָקוֹק אָרוֹם און איך האב באָמְעָרְקֶט אָז קינדער פון די קינדער זיכן

און דער ראש ישיבה האט פארצ'ילט ווי שטארק ער וויל מאָן שידוכים, אַגְּנְצָן טאג בין אַיך פֿאָרְנוּמָעָן מיט דעם. איך קען נישט שריבּין קיין זזהָר, און איך קען נישט שריבּין קיין בְּרִיּוֹן... פֿאָרוֹוָאָס אַיז נישט אָרוּסְגָּעָקָומָעָן קיין קוֹנְטוּס עַצְתּוֹ אָמוֹנוֹה לְעַצְתּוֹ וְאַיך? אַיך בין געוען פֿאָרְנוּמָעָן גַּאנְצָע טַעַג נָאָר מִיט מאָן שידוכים.

РЕШЕТКА КУНДИ

דערנאָך האט מען געינגען זמירות און מען האט אַרְיִינְגָּעָרְעָנְגָּט די זופ. דער ראש ישיבּה אַינְיקָל נְחַמְּן נְתַן נְרוּ יְאִיר האט גְּוּווֹינְטָן, האט דער ראש ישיבה אַים צּוּגְעָרְפָּן אָז אַים גַּעַפְּרָעָגְט אָוּבָּר דָּאָרָף אַקְעַנְדִּי? האט ער גְּזַעַגְט אָז אָ, האט דער ראש ישיבה גענומָעָן אַשְׁטִיקָל רַעַטְעָק אָז אַים עַס גַּעַגְעָבָן אָז גְּזַעַגְט, דָאָהָסְטוּ אַרְוִיטָעָק קְעַנְדִּי.

דערנאָך האט מען אַרְיִינְגָּעָרְעָנְגָּט די פְּלִיאַיש, קּוֹגָל אָונָה כֻּרְפָּל, אָונָה מען האט עַס גַּעַלְיִינְט אַינְמִיטָן טִיש אָז יְעַדְעָר זָאָל קְעַנְנָעָן נְעַמְּנָעָן וְוָאָס אָונָה וְיִפְּרָיל ער דָּאָרָף. דער ראש ישיבה געזאגט אָז מען דָּאָרָף נִשְׁתַּת אַרְיִינְגָּעָנְגָּעָן קִיְּיוֹ פְּרִישָׁע טַעַלְעָרָס, מען קָעָן עַסְּן די פְּלִיאַיש אַין די זופ טַעַלְעָרָס, אַיְנְצּוּשְׁפָּאָרָן פָּאָר די וְיִבְּאָז זָאָל נִשְׁתַּת דָּאָרָפָן וְוָאָשָׁן אַזְׁוִיפִּיל כְּלִים מוֹצָאִי שְׁבָת.

МИР האבן נישט מורה, פֿאָרוֹוָאָס?

דער ראש ישיבה האט פארצ'ילט אָז די וְוָאָק אַיז ער גַּעַפְּאָרָן בָּאוֹכוֹן די חַדְרָא אַין קְרִית יוֹאָל, אָונָה נְחַת האָב אַיך דָּאָרָט גַּעַהָאָט. זַיְהָאָבָן דָּאָרָט אַרְאָפְּגָּעָרְפָּן אַיְנְעָר צוּ פְּאָרְצִיְּלָן אַמְעָשָׂה פָּאָר די קִינְדָּעָר, דער רַעַנְדָּעָר האָט אַגְּנָהְוִוִּיבָּן, "קִינְדָּעָר עַנְקָ וְוַיְלָן הָעָרָן אָן אַינְטְּעָרָעָסָאָנְגָּעָן מְעַשְׁתָּה?" האָבָן די קִינְדָּעָר מְעַשְׁתָּה אַדְעָר אַשְׁרַעַקְעַדְגַּע מְעַשְׁתָּה? הָאָט יְעַנְעָר וְוַיְטָעָר גַּעַזְעָגָט, אַבְּעָר סְקָעָן זַיְן זַיְעָר שְׁרַעַקְעַדְגָּע, עַנְקָ גַּיְעָן נִשְׁתַּת מָוָרָא הָאָבָן? הָאָבָן אַלְעָר קִינְדָּעָר גַּעַנְטְּפָּעָרָט וְוִי אַין אַכְאָר, אָוֹנוֹ הָאָבָן נִשְׁתַּת מָוָרָא וְוַיְיל דָּעָר אַיְבְּעָרְשְׁטָעָר הָיט אָוֹנוֹ!! דָּעָר רַאֲשָׁה ישיבה האט פארצ'ילט אָז ער אַיז גַּעַוָּאָרָן אַזְׁוִיפִּיל אַיְבְּעָרְגָּעָנְמָעָן פָּוֹן דָּעָם, צוּ זַעַן קְלִיְּנָעָ פִּיצְקָעָלָע קִינְדָּעָר לְעַבְּן מִיט די אַיְבְּעָרְשָׁטָעָ. זַיְהָאָבָן זַיךְ נִשְׁתַּת אַפְּגָּעָשְׁמוּעָסָט, קִינְדָּעָר האָט זַיְהָאָבָן גַּעַזְעָגָט וְוָאָס צוּ עַנְטְּפָּעָרָן, אַבְּעָר זַיְהָאָבָן מִלְּרַאֲבָן נִשְׁתַּת מָוָרָא, דָעָר אַיְבְּעָרְשָׁטָעָר אַיז דָאָמִיט אָנוֹ!

דערנאָך זַעַנְעָן אַרְיִינְגָּעָקָומָעָן דָעָר רַאֲשָׁה ישיבה אַינְיקָל פֿאָרְשְׁטְּעָלְטְּעָרְהִיִּיט, אַיְנְעָרָה אָט אַגְּנָעָטָן אָן

פארוואס דארף איך א שטעלל? או מען זאל קענען זאגן ברסלב האט א שטעלל? איך וויל האבן א ערליךע פלאץ...

איך האבן געטראקט אפשר קען מען מאכן באקוועמע עקאסק דא אין אונזער הויז, אוזי או מענטשן זאלן נישט דארפן און נישט ווילן אריינברענגען אין זיער הויז א קאמפיוטער.

מיר כאפּן זיך אפּילו נישט, וויל וווען מיר דארפן עפּעס, האבן אונז מענטשן וואס העלפּן אונז, אבער סטמּ א אינגעראמאן וואס זאל ער טוּן? נישט יעדער וואס האט א סמארטפאָן מײַנט אָז ער וויל זיין שליעכט, ער וויל נאר קענען קעריר נעמען פֿון זיין באנק, זיין בחשיבותה, קראדיט קראדיס, אימעליס, איך וויל אבער זיער שטארק או, ס'יאָל זיין דא אין שטעלל אל קיאָסְק, אוזי ווועט מען עס נישט דארפן אריינברענגען אין די הויז.

דאָס איז געוווען די ערשות זאָך וואָס איך האבן געבעטן מען זאל מאָכּן אין שטעלל, נאָך פֿאָר מענטשן האבן אַנגעפָּאנגען אַהערצּוקומען האָב אַיך זיך געבעטן אָז מען זאל מאָכּן אָ קיאָסְק, אָון מען האָט מִיך געזאגט יָא מען מאָכּט. אַבער למעשה אַיז נישט דאָקִין קיאָסְק, די קיאָסְק אַיז אֽוֹזִי גּוֹרִיס ווֵי אַ קלְאוּטָעָט, ס'אַיז לִיצְנָות געמאָכּט פֿון מענטשן אָון לִיצְנָות געמאָכּט פֿון מִיר.

מעשיות פֿון הַפְּצָה

מען האָט געשמיינט ווועגן הַפְּצָה, דער רָאַשׁ יְשִׁיבָה קִינְדָּעָר האָבָן פֿאָרְצִילְט מעשיות פֿון הַפְּצָה, אָון דער רָאַשׁ יְשִׁיבָה גַּעֲזָגָט: "שִׁיכָּח אַיבְּרָעָשְׂעָר אָז מִין קִינְדָּעָר זענען מְפִיצִים!"

דערנָאָך האָט מען געבענטשט אָון דער רָאַשׁ יְשִׁיבָה האָט גּוֹרִיסְט 'גּוֹט שְׁבָת' אָון אַרְאָפְּגָעָנוֹגָעָנוֹן זִינְגָעָן זִמְרוֹת מִיט די בְּחוּרִים.

שווין נישט בּוּיְם טִישׁ, אַיך האָב נישט מִיטְגָּעהַאלְטָן פֿונְקְטְּלִיךְ ווּעַן אֶבְּעָר עַרְגָּעָץ נאָך די פֿיְשׁ/זּוֹפּ זענען די קִינְדָּעָר גַּעֲלָאָפּן שְׁפִּילָן אִין פֿלְעִי רֹום... יַעֲצֵט האָט דער רָאַשׁ יְשִׁיבָה אַוְיסְגָּעָרְפָּן אָז מען גִּיטְטִילְן די אַיְסָעָס זענען זַיִל גַּעֲקוּמָעָן צַו לְוִיפּּן. דער רָאַשׁ יְשִׁיבָה האָט גַּעֲזָגָט אָז ווּעַר סְפֿאָרְצִילְט אָ מעַשְׁתָּה פֿוֹן תְּפִילָה קען באָקוּמוּן אָיְסָעָס, אֶבְּעָר צּוֹם סּוֹף האָבָן אלְעָר קִינְדָּעָר באָקוּמוּן אָפּילְוּ די ווּעַלְכָעָה האָבָן נישט גַּעֲהָאָט קִין מעַשְׁתָּה פֿוֹן תְּפִילָה.

דער רָאַשׁ יְשִׁיבָה האָט גַּעֲרוּפָן יוֹסֵף נָרוּ אִיר זַאל טִילְן די אַיְסָעָס, עַס אַיז מִיר גַּעַוּעַן זַיִעַר אַינְטְּעָרָעָסָאנְט צַו הַעֲרָן ווּאַס עַר פֿרְעָגָט פֿוֹן יְעֻדָּם, אָון ווּאַס זַיִי עַנְטְּפָעָרָן.

יְוֹסֵף: 'וּאָס הַאָסְטוּ לִיבּ?'

עַנְטְּפָעָר: 'דָּעַם אַיְבָּרָשְׁטָן'.

יְוֹסֵף: 'אָוָן ווּאַס אַיז מִיט די אַיְסָעָס?'
עַנְטְּפָעָר: 'אַיך גְּלִיְיךְ עַס'.

אַנְדְּרָעָר האָבָן גַּעַנְטְּפָעָרְטָה: 'די אַיְסָעָס עַסְטָ מַעַן'.

פארוואָס דָּאָרָף אַיך אַשְׁטְּעָטְלָ?

דָּעַרְנָאָך האָט דער רָאַשׁ יְשִׁיבָה זַיִק אַנְגָּעוּרְפָּן צַו זַיִן ווּיְבָ, מִיר פֿאָרָן דָּאָך שְׁוֹן יַעֲצֵט כָּמַעַט אַהֲיִים, ווּאַס ווּעַט זַיִן מִיט די הוּוּזִי גַּעַדְעַנְקָסְטָ אַז אָוּנוּ האָבָן גַּעַוְאָלָט מִאָכְן די כּוֹלְלָאָ? לְמַעַשָּׁה זָאָגָט מִיר דָּעָר דִּין שְׁלִיטָאָ' אָז ער ווּיל עַנְדָּרָעָר יָא לְאָזָן די כּוֹלְלָאָונְטָן אַין שָׁוֹלָ.

אַיך האָב גַּעַטְרָאָכְט אַגּוּטָעָזְט זַיִק ווּאַס מִעַן קען טּוֹן מִיט אַונְזָעָר

הַוּזִי, אַוְיבְּ דָו בִּיסְטָ מִסְכָּים. אַיך האָב אַזְקָעָט מִיך זַיִעַר שְׁטָארָק ווּיְ, אַפְּרָויְהָאָט זַיִק אַפְּגָעָרְעָדְטָ צַו מִיר אָז אִיר מָאָן ווּיל אַרְיִינְבָּרְעָנְגָעָן אַין די הוּזִי אַקְּמָפִיּוּטָעָר, צַו קעַוְעָן זַיִעַר אַיְמָעָלִיס אַזְס גְּלִיְיכָן, זַי האָט אֽוֹזִי גּוֹוּיִינְט אָז זַי ווּיל נישט האָבָן אַקְּמָפִיּוּטָעָר אַינְדָּעָהָיִים, זַי ווּיל נישט חָרָוב מָאָן אִיר הוּזִי.

נטובות נקיות

געהערט

פון

אונשי

שלומיננו

משה רבינו, און הר החר גיט אroiף אויף שלום
ביה וויל דארט איז געוווען די קבורה פון אהרן
הכהן וואס א גאנץ לעבן האט ער עסוק געוווען אין
מאכן שלום בית.

פון דא זעהט מען די דרי עיקרים וואס אайд
דארכ' האבן, די תורה, דער צדיק, און שלום בית,
און די דרי זאכן קען מען נישט זיין קיין ערליךער
айд.

איך האב עס פארצ'ילט פאר מיין חבר ר' בנציגוין
גאלדשטיין נרו יאיר, איז איך האב דאס געזען אין
קרית ברסלבל בלעלטל, האט ער מיך געזאגט איז
ס'ווערט געבערגנט אין פועלת הצדיק איז אין רבין'ס
צייטן פלעגט מען קומען צום דרי' מאל א
יאר, ראש השנה, שבת חנוכה אין שבאות. פרעגט
מוהררא"ש פארוואס פונקט די דרי' צייטן? וויל
ראש השנה גיט אroiף אויף אמונה - גלייבן אינעם
אייבערשטן וויל דעמאלאט האט דער אייבערשטער
באשאפען די וועלט, חנוכה גיט אroiף אויף תודה
והודאה - דאנקען דעם אייבערשטן, און שבאות
גיט אroiף אויף די תורה.

האט ער מיר געזאגט איז אפשר איז דאס די
זעלבע זאך וואס ר' מנשה האט געזאגט. ראש השנה
גיט דאך אroiף אויפן צדיק, אונז אלע פארן דאך
צום רבין אויף ראש השנה, און חנוכה איז תודה
והודאה, וואס דאס איז דאך די צווי עיקרים אין
שלום בית, תורה, געבן גוטע וווערטער אין שטוב,
און הודה איז אויך א לשון פון מודה זיין, איזו וויל
דער ראש ישיבה לערטנט אונז אויס זיך נישט קרייגן
מייט א וויב און נאכגעבן, און די דרייטע זאך איז
די תורה.

בליצן און נאטיבן אויפן לעבן צו ניצן

שלום אל'י אינדייג דערצ'ילט:

איך האב געהערט א שיין ווארט פון באבוב'ער
ז'יע, וויל ער זאגט איז איזו וויל יעדער פארשטייט
אלין איז א אידישע בעל הבית'טע קען נישט
אנקומען צום שבת אן טראクトן שוין מיטוואך
וואס מגיט קאכן פאר שבת, די זעלבע זאך איז
בי א אינגעראמן, מ'קען נישט אנקומען צום שבת
סעודה און טראקטן וואס גי' איך זי' יעצעט זאגן,
נאר מ'דארף שווין טראקטן פון מיטוואך וואס
מ'גייט פארצ'ילן בים שבת טיש.

יחיאל הורוויץ דערצ'ילט:

פאר איך הייב אן מיט די הערות וויל איך
זיך קודם באדאנקען פאר די הערליךע בלעלטל,
ס'ווערט שענער און שענער יעדע וואר, תוכנ'דייג
און געשמאק, גרייניג צו פארשטיין, פרاكتיש, ועוד.
אפאר וואכן צורייק האב איך געזען אין די בלעלטל
איינער האט נאכגעאגט פון די שלש סעודות בי
ר' מנשה איtsקאוויטש גבאי בית המדרש היכל
הקדוש בארא פארק, איז חז"ל זאגן איז די עמוד
הען האט פלאך געמאכט אלע בערג אין מדבר,
חוץ דרי' בערג האט די עמוד הען נישט געקענט
אויסגראדן, די הר ההר, הר נבו, און הר סיני.

האט ר' מנשה זי'עד שיין מסביר געוווען, או הר
סיני גיט אroiף אויף די תורה וויל דארט איז דאך
געוווען מתן תורה, הר נבו גיט אroiף אויף דעם
צדיק וויל אויף הר נבו איז געוווען די קבורה פון

דאנאלד טראמפ, קען מען זען מענטשן וואס קווקן דערויף מיט א פארדעכטיגט אויג, אמעריקע זאל טון איז א זאך א אבלאווע אויף א פרעוזידענט, מושקאמוניזם ווי אין רוסלאנד, דער מענטש שפירט ווי די וועלט גיט אונטער.

אנדרע קווקן דערויף דוקא מיט גאר א גינסטיג אויג, עס איז פונקט פארקערט, אמעריקע איז א פריעע לאנד, און עס איז דא יושר און געזעץ, עס איז נישט דא איז א זאך איז אינער זאל זיך ארויסדריען פון געזעץ, אפילו אויף איז אינעם ווי דער פרעוזידענט אלין.

די מעשה איז געוווץן די זעלבע, בי אינעם 'אין קאָפ' זעט דאס אויס ווי א פאברעך שאין כמושו, און פאר א צוּוִיטען 'אין קאָפ' איז דאס יושר און געזעץ.

דאַס איז א שטיקל ביישפיל ווי אלעס אויף דער וועלט, איז וואס ס'אייז, נאר די נפקא מינה איז אין די מה פונעם מענטש, וועגן דעם דארף מען גיינ צו אן ערליךער איד א צדיק וואס זאל מיט דיר חורין אמונה, און אויסגראדן דיין מה, אזי וועסטו ארויסגין פון אלע פראבלעמען.

abrahem dancigur zagedt a shayn woarot:

קרוב די לכל קווראיו לכל אשר יקראווה באמת, עס איז לבוארה א סתייה, קרוב די 'לכל' קווראיו, אדער לכל אשר יקראווה 'באמת', איז דער איבערשטער נאנט צו יעדעם אינעם? אדער נאר צו דער וואס רופט אים מיט אן אמת?

האט אברהם געזאגט בדרך צחות, מען דארף פשוט ליינן די פינטלי קרוב השם לכל קווראיו, לכל אשר יקראווה', דער איבערשטער איז נאנט צו יעדעם אינעם, צו יעדער איד וואס רופט אים. און נאכדעם זאגט דוד המלך וווײַטער אין פסוק 'באמת' איז! דאס איז אמת ויציב דער איבערשטער איז 'באמת' נאנט צו יעדעם אינעם, עס איז נישט עפעס א בחינה, עפעס א ווארט, נאר עס איז 'באמת' לאמיתו...

אויב מהאט די דרי זאכן קען מען זוכה זיין צו גרויסע זאכן.

yoal mandelaoiitsh gevert aiavur:

איינער זאל דערמאנען או מיר האבן א ראש ישיבה

דעם פארוגאנגענעם שבת נהמו, שבת אינדרפרי האט דער ראש ישיבה נישט געדאָוונט אין גרויסן האשקי שול, מיר האבן זוכה געוווץן צו הערן הערליךער דיבורים פונעם מנהל ר' מרדכי איינציג שליט"א, עס איז געוווץן גאר וויכטיג צו הערן די דיבורים פון ר' מרדכיין, א געווונטליךער שבת הערן מיר פונעם שכל עצות און חיזוק פונעם קומען און עפערנען די קעפ איז מען זאל ניצן די שכל צו הערן די שכל וואס מיר באקומען פונעם ראש ישיבה.

די איינציג עצה פאר נפשיות' דיגע פראבלעמען צווישן אנדערע האט דער מנהל שליט"א ארויסגעברענgett א שטאַרקי נוקודה, ער האט גערעדט איבער דאס וואס דער ראש ישיבה האט געצאגט לעצטנס איז א שיעור איז רוב פראבלעמען וואס קומען און צו אים איז נישט איבער שלום בית, אדער חינוך, וכדומה. נײַן און ניינציג פראצענט פון פראבלעמען וואס קומען און צום ראש ישיבה זענען נפשיות' דיגע פראבלעמען, ווי פחדים, ענקז'יעטי, פאניק אטאקעס, וכדומה, וואס די איינציג עצה דערפאר איז קומען נאכמאָל און נאכמאָל הערן דיבורי אמונה און אסאָך חורין אמונה.

די אבלאווע אויף טראמפスマראלאגא מען קען זען ווי איז זי מוחות פון מענטשן טראכטן איינער ממש פארקערט פונעם צוּוִיטן, מען קען עס זען וווען מען הערט מענטשן שמועסן איבער די נייעס וואס האט געטר'יסלט די וועלט וועגן די אבלאווע וואס די עף בי איז האט דורךעפирט ביים געווועזענען פרעוזידענט

קינדרער אַפְּטִיכָּלָג

מִילֵּדֶן זִין יְהוּדִים

פארטראקט אין די הייליגע אומיות, זיין מלמד האט נישט געווייסט פארזואס דער קליליגער נחמן חלומיט, ער האט נישט געווייסט וואס דא טוט זיך, ער פלאגט שרייען אויפֿן רבֿין ער זאל נישט חלומען. מיר וויסן אבער או דער רבֿי האט נישט גע'חלומיט פון נארישקייטן, דער רבֿי האט געטראקט פון "שוויתַה' לְגַדִּי תְּמִידַ".

טיעער קינדרער, מיר לערטען פון די מעשה אפֿאָר זאָן, 1) דאס גרויסקיט פון טראקטן דעם שם הונִיה. 2) דאס איז אויך פאר קינדרער, קליליגע קינדרער קענען אויך זוּבָה זיין צו טראקטן פון די הייליגע זאָן. 3) יעצט וויסן מיר שיין ווי איז מאן איז מיחד יהודים, מיר קעגען

דאָס אויך טוֹן; מאן טראקט פון אָתָה, פון אָתָה, אָתָה וְאָתָה אָתָה; עַס אִיז אַגְּרִינְגָּעַ זאָה, אֲשֶׁר מיר זאָלָן דאס נישט טוֹן. 4) מיר לערטען דאס גרויסקיט פון צדיקים, אַצְדִּיק טראקט אַגְּנָזָן צִיטַט פִּינְעָם אַיבְּעָרְשָׁטָן, אַפְּילָו וּוֹעֵן עַס זַעַט אָוִיס וְוַיְעַר חַלּוּמִיט וויסן מיר או ער טראקט פון אין סוף ברוך הוא.

"זַעַט חַלּוּמִיטוֹ?"

טיעער קינדרער, די נואָך וועלָן מיר דערציאַלְן פון רבֿינִיס קינדרער זאָן. ווען דער הייליגער רבֿי זכותו זאג עליינו איז געוווען אַיְנג קינְד האט ער געווואָלְט מקִים זיין דעם פָּסּוֹק (תְּהִלִּים טו, ח): "שְׁוִיתַה' לְגַדִּי תְּמִידַ", שטענְדִּיג טראקטן פונגעם אַיבְּעָרְשָׁטָן, ער האט אלְּזַ גַּעֲטְרָאָקְט פון די שם הונִיה ברוך הוא.

לאָמִיר פרוּבִּירָן צוּעָן ווַיְאַזְׂוִי דָּאָס אַרְבָּעַט, לאָמִיר פָּאָרְמָאָקָן אָונְזָעָרָע אַוְיָגָן אָוָן טְרָאָקְטָן פון דעם אָתָה זַיְדָ, יַעַצְּטָ פון דעם אָתָה הַיְיָו אָוָן אָזָתָה. יַעַצְּטָ לְאָמִיר טְרָאָקְטָן פון אַלְּעָ פִּיר אָתִיּוֹת אַינְאַיְנָעָם, דָּאָס אִיז דִּי הייליגע נַאֲמָעָן פונגעם אַיבְּעָרְשָׁטָן.

יעַדְעָס מַאְלָמָעָן טְרָאָקְטָ פון די פִּיר הייליגע אָתִיּוֹת יַ-קְ-וַ-ק אִיז מַעַן מַקִּים אַמְּצָה, דִּעְרָ אַיבְּעָרְשָׁטָעָר האָט אַפְּעָנוֹג יַעַדְעָס מַאְלָמָעָן אִיז מִיחֶד אַשְׁם, דָּאָס פָּלְעָגַט דִּעְרָ הייליגער רבֿי טוֹן אִיז די יַוְגָעָ זַאָרָן אַלְסָ קְלִיָּן קִינְד. ווען דער רבֿי אִיז גַּעֲזִיכָּן אִין חַדְרָ בְּשַׁעַת דִּעְרָ מַלְּמָד פָּלְעָגַט פָּאָרְלָעָרְגָּעָן גַּמְרָאָה האָט דִּעְרָ רבֿי זַיְד

פֿרִישָׁא אַדְיוֹן מַתָּה

געבערענגן צו
איינט דודז

אַדְלָה חִילָּה

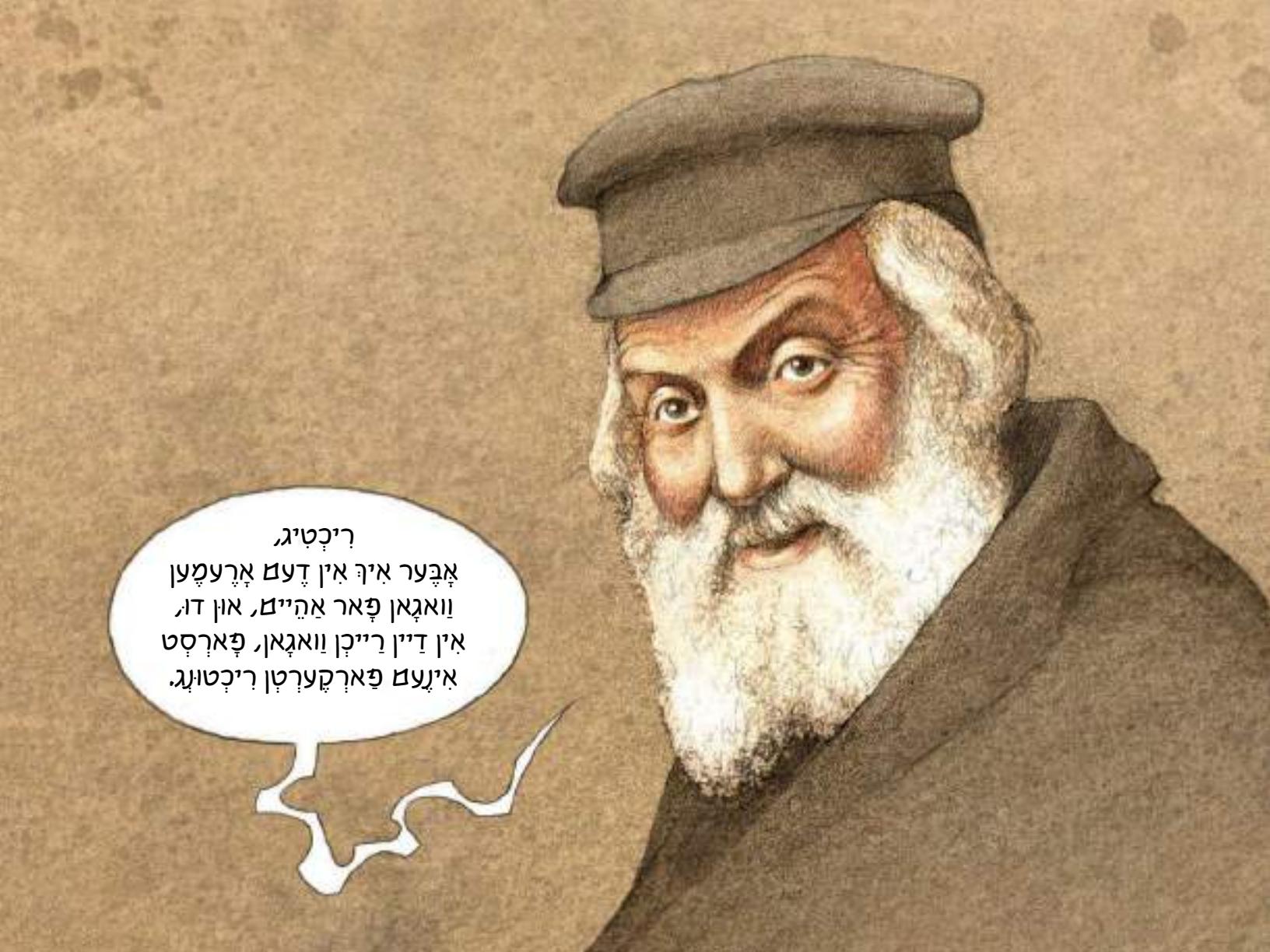
גענומען
מיט רישוט פון
"קינדער שפיל"

5

און וואס האסטן דערפונ?
סיג הפל די דעריטע קלאס.
און איה, וואס איר האב
פארלאזט דעם אידישן וועג
פאר מיט גראיס פראקט און
גלאש אין די ערשלטע קלאס.

ריכטיג,

אַבְעָר אִיךְ אֵין דָעַט אַרְעַמְעָן
וַיַּגְאַן פָּאָר אַהֲיַת, אֵן דָה
אֵין דִּין רַיְכָן וַיַּגְאַן, פָּאָרֶסֶט
אַיְגָעַט פָּאָרָק עַרְטָן רַיְכָטוֹג.

דָעַר צִיהָל פָּזָן דָּאמֵן לְעַבּוֹן רַיְצָע אַיְזָה וַיַּד אַנְצְיוֹאַמְלָעָן מִצּוֹת אָזָן מַעַשִׁים טַובִים פָּאָר דִּי
לְעַצְטָע סְטָאנְצָיעַ - וַיַּעַזְבָּן דִּי נְשָׂמָח קַעַרְטָן וַיַּד צִוְּרִים אַהֲיִים.

אַבְעָר צָו מָאל, אַיְגָעַם גַּעַיְעַן נָאָךְ אַגְּוָט לְעַבּוֹן, וַיַּעַגְעַן מִיר אַוְמְשְׁטָאנְדָר נַאֲכַזְלָאוֹן דָעַם צִיהָל
וַוָּאָס צּוֹלִיב אַיר גַּעַפְגָּעַן מִיר וַיַּד רַא. אַיְיב דָעַר הַעֲרִילְכָעַר וַיַּגְאַן דָעַר וַיַּיְטָעַר אָזָנוֹ פָזָן דִּי
סְטָאנְצָיעַ וַוָּאָס אַהֲיַן מִיר דָאָרְפָּן אַנְצְיוֹקָומָעָן, אַיְזָה לִיבְעַרְשָׁט צָו פָאָרֶן מִיט אֵן אַרְעַמְעָן וַוָּאָגָּאָן,
אַבְיַי מִיר זָאָלָן פָאָרֶן וַוָּאָס גַּעַנְטָעַר צָוּן גַּוְטָן רַיְכְטִינְג.

וַיַּאֲזַזְזֵן אָאֵיד וַיַּמְּסִין אַיְיב עַר פָּאָרֶט אַוְיְפָז' רַיְכְטִינְג וַיַּעֲגַן? מַעַן דָאָרָף יַעֲדוֹן טָאגְ דָעַן צָוּ
אַיְיבְעַרְשָׁטָן אַוְיְפָז אַידִישׁ, אַיְם דָעַרְצִיְילָן אַלְעָם וַוָּאָס מַעַן גַּיְיט אַרְיְכָעַר, אָזָנוֹ אַיְם בַּעַטְזָן עַר זָאָל
אָזָנוֹ פִּירָן אַוְיְפָז' רַיְכְטִינְג וַיַּעֲגַן: אָזָנוֹ מַעַן דָאָרָף טְרַעְפָּן אַצְדִּיק וַוָּאָס זָאָל אָזָנוֹ אַוְיְסָלְעַרְגָּעָן אֵין
וַיַּיְזֵן דָעַם רַיְכְטִינְג וַיַּעֲגַן וַיַּאֲזַזְזֵן אַיְזָה זָאָל צָוּן זָאָל מִיר אַנְקְוּמָעָן פְּרַיְילִיכְעַרְהִיט
צָוּן רַיְכְטִינְג צָיל.

דָעַר חַפְץ תַּיִם

בלזען

אפטיוילונג

בר מצוה פון הבוחר אפרים נ"י בן ר' שלמה ווינבערגער
אין בית המדרש היכל הקדוש ליבערטי - א' דאה

אפשרון פון בן ר' הערישל בויס הייזו (יבנאל) אין תלמוד
תורה הייכל הקדוש ירושלים - א' דאה תשפ"ב

מסיבה פארין כולל היכל הקדוש אין בית המדרש היכל
הקדוש קריית יואל העיס - דינסטאג עקב

באים אנגראיטן די בית פיגא פלאיע

פריש איבערגעמאכט די ציון פון הרה"ק מסאטמאר ז"ע
לכבוד די יארצ"ט

דער עולם גיט אודורך בייס אויינן אונ צו זאונגנטשען מזל
עובד לכבוד די שמחה

די קינדרער באעלילין זיך בייס סיום הש"ס פון הילד נחמן
נתן ני זון פונעם ראנש ישיבת שליט"א - ליל ששי עקב

וואנגאנקט אונ ברית פון הילד נחמן שמען ני' בן ר' יוסי
פרידמאן היי'ו - ד' יעקב תשפ"ב און קריית ברסלב

קרעדיט: יוסי פרעריא

וואנגאנקט אונ ברית פון הילד אברהם בכור ני' בן ר'
שלמה יאקובאוייש היי'ו - ד' יעקב און קריית ברסלב

קרעדיט: יעקב פיש

ברית פון הילד נחמן נתן ני' בן ר' שלמה שטראה היי'
זונטאג ראה תשפ"ב און קריית ברסלב

קרעדיט: יוסי פרעריא

שיישו ושמחו בשמחה תורה!

פָּנִים טַיְלָן הַארְצָן טֹוֹן מֵיר וַוְאֲוֹנְטָאן אַגְּרָכָת
מַזְלָטָה סַאֲרִין יַעֲקָבָה וְחַכִּים, מַוְפָּלָגָה
הַרְאָתָה שְׁמִים, מַתְמִידָה הַתּוֹרָה, מַצִּין
הַמְדִידָה טַוְגָוָתָה, מַכָּה דָה' הַגְּרוּנוּ וַהֲכִילָה טַיְרָה,
הַיָּה הַיְלָד הַנְּחָמָד

כָּמֶר נַחֲמָץ נְתַנְךְ רָזְטָה נָוָאֵיד

לְרַגְלֵי יוֹמָא טְבָא לְרַבְּמָן - סִימָם הַשְׁבָּס

אַיְן דִי צַעַלְהָעַ צַ"ט וַוְאֲוֹנְטָאן מֵיר אַמַּזְלָטָה פָּאָה

מַוְרָטָה רָאָשׁ הַיְשִׁיבָה שְׁלִיטָאָה

צַו דִי גַּרְיוֹסָע שְׁמָה אַשְׁרָה גַּמְעוּנוּ לְרַגְלֵי דָעַם סִימָם
הַשְׁבָּס פָּנִים זַיִן חַטְוָאָעָר זַיִן.

דָעַר אַיְמָרְעַטָּעָר זַאל הַעֲלָפָן דָעַר חַתְנָסִים
הַשְׁבָּס זַאל זַוְכָה זַיִן צַוְעַרְנָעַן אַיְן עַנְדִּיקָן נַאֲכָמָאָל
אַיְן נַאֲכָמָאָל טַ"ס אַיְן נַאֲךָ סְפָרִים, לְהַגְּדָלָה תּוֹרָה
וַהֲאָדִירָה, לְלַמְּדָה וּלְלַמְּדָה לְטַמְּוֹר וּלְעַמְּוֹת.
וַהֲרָכְבָה אַחֲתָה הַיָּאָ פָאָרִין רָאָשׁ יִשְׂיָהָה שְׁלִיטָאָה, אַז
דָעַר רָאָשׁ יִשְׂיָהָה זַאל זַוְכָה זַיִן וּוְעַרְעָרָמְכַשִּׁיךְ זַיִן
גַעַזְוַעַטְעַרְהַיְט מַוְתָּה דִי עַגְדָּתָה הַקּוֹדָשָׁה, לִכְתְּבָגָמָאָקָן
פָאָר אַיְדִישָׁע קִינְדָעָר אַיְן דִי גַאנְצָע וּוּלְעָטָה, אַיְן זַעַן
נַחַת פָנִים אַלְעָטָקִידָעָר אַיְן אַיְקְלָעָךְ אַיְן פָנִים דִי
תַלְמִידִים הַקְרִיְים הַנִּים, הַיְזָה מֵיר וּוּלְעָן זַוְכָה זַיִן כָּלְנוּ
יחָד מַהְרָה לְשֻׁמוֹת הַגְּנִין

הַיְתָה הַמְּחֹרֶתֶה, אַמְּנָן כָּן

יַיְיָ רַצְוָן.

מִשְׁרָנָת

קְרִיתָה בְּסִטְבָּה בְּלַעַלְלָה